PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК X СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ — AUGUST-SEPTEMBER, 1969 Ч. 8 - 9

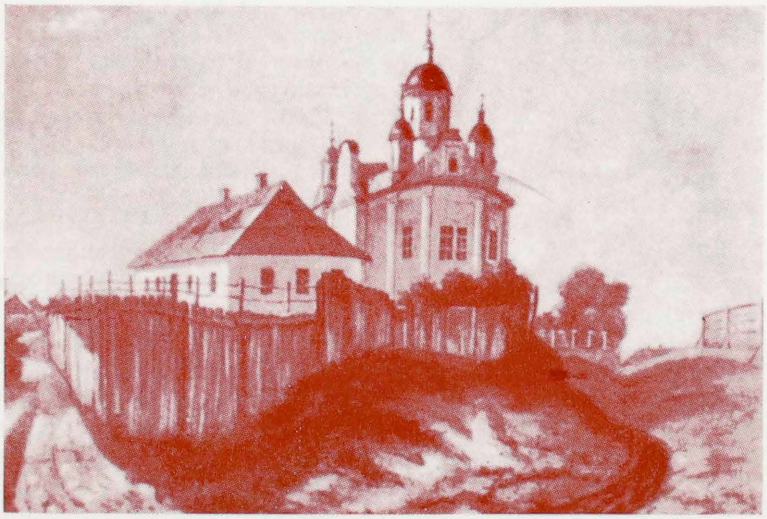

Second Class Mail registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК X СЕРПЕНЬ-ВЕРЕСЕНЬ, 1969 Ч. 8-9

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 8-9 AUGUST-SEPTEMBER VOL. X

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$5.00
Передплата до інших країн	5.00
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg 4, Man.

Subscription in Canada	$5.00
Subscription in other countries	5.00
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg 4, Man.

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Редакція застерігає собі право скорочувати і виправляти надіслані матеріяли. Дописи, які поміщуються також в інших часописах редакція не приймає — уникаємо повторювання.

— — — —

НА ОБКЛАДИНЦІ: Хата І. П. Котляревського. Малюнок Т. Г. Шевченка. Це число присвячуємо 200-річчю народження поета, автора знаменної „Енеїди" Івана Котляревського, знаного в нас як „батька" нової української літератури. Гл. статтю на стор. 2.

— — — —

В ЦІМ ЧИСЛІ:

М. Філянський — Київ ... 1
Перед важливим завданням ... 1
Ірина Шох — Іван Котляревський з Полтави ... 2
Олена Залізняк (некролог) ... 5
Г. Гнатишин — Питання і проблеми КНЖР. ... 6
Ярослава Кіналь — Уляна Любович розказує про Казахстан ... 8
Катерина Мурашко — Заслуги талановитої диригентки ... 9
Д-р Ганна Янішевська — Життя і творчість Галини Журби ... 12
Т. Пелех — Постова сурма у полоні плаче... ... 13
Resolutions ... 15
Наталія Кібець — Велике Межиріччя ... 17
Іванна Вахна — Українська вишивка ... 19
Ігор Шанковський — Листи віднаходять адресу ... 20
Відділ для дітей ... 22
Громадська й родинна хроніка ... 24
Річні звіти ... 29
Домашне господарство ... 32
При праці для журнала, пожертви (обкладинка 4 ... 34

Невянучі вінки складаю: в пам'ять нашої дорогої доні, бл. п. Олесі Осадчук, яка відійшла від нас у вічність 22 липня 1960 року на 35-тім році життя в Ст. Боніфас госпіталі у Вінніпегу. і в пам'ять моєї незабутньої сестри бл. п. Мирослави Гавриш з Бісет, яка упокоїлась на 46 році життя у Ст. Боніфасі у Вінніпегу, складаю на журнал „Промінь" $10.00.

Клавдія Малінська, Райн, Саск.

ПІДВИЩЕНА ПЕРЕДПЛАТА ЖУРНАЛА

Подаємо до відома нашим читачам-передплатникам, що від 1-го вересня передплата за журнал буде $5.00 на рік для всіх однаково — в Канаді і заграницею. Примушує нас це зробити високі кошта видання, зріст цін на всьому, а останніми часами поштові оплати.

Хоч ми довший час відкладали підвишку на передплату, то дальше при цій самій ціні ніяк не можна вдержатись. За десять років ми щойно один раз були піднесли передплату на 50 центів. Нам не розходилось про заробіток на журналі, але щоб якнайбільше число читачів могло користуватись журналом. Багато наших читачок самі, з власної волі доплачували по $1.00 і ми це зачислювали на прес. фонд.

Передлату по старій ціні будемо приймати до 1-го вересня. Від першого вересня передплата буде $5.00 на рік.

Просимо дуже тих, які завинили за минулий рік, або яким передплата виходить, постаратися заплатити її до кінця м. серпня.

— — — —

Високоповажана Пані Редакторка!

З нагоди ювілею журнала „ППромінь", який цього року святкує 10-літній культурний шлях своєї праці для Українського Жіноцтва, Управа Українського Музею-Архіву в Клівленді та співробітники пересилають Вам найкращі побажання.

Рівночасно дякуємо за стале надсилання Вашого журналу та час від часу Ваших книжкових публікацій.

Бажаємо Вам дальшого успіху на відповідальній культурній й національній праці для Українського Жіноцтва.

За Управу Музею-Архіву:

Леонід Бачинский, Голова Управи.
д-р Олександер Фединський,
Керівник Пресового Відділу.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК X СЕРПЕНЬ - ВЕРЕСЕНЬ, 1969 ЧИСЛО 8 - 9

Перед важливим завданням

З початком місяця вересня почнеться в нас наука в українських рідних школах. Успіх цієї науки буде залежати від кількох чинників — найперше від родичів, які будуть уважати, що їх діти повинні знати рідну мову і бути по рідному грамотні. Друге — оскільки місцеві громади, товариства подбають про організацію рідної школи і третє — від учителів, які з покликанням виховників зуміють приспособити новіші методи навчання в рідних школах.

Здається, що жодній з наших українських національних організацій так багато не залежить на добре зорганізованій рідній школі, як жіночим організаціям. Бо скільки то не раз докорів сиплеться в нашу сторону, хоч можливо й слушно. Та річ не в докорах. Треба признати слушність, що немає більшого і важливішого завдання для жіночих організацій, як рідномовна освіта наших дітей, як виховання молоді. Рідна школа доповнює нашу працю над домашнім вихованням. Тому в нас завжди таке тепле відношення до рідної школи, до її питань і потреб. Та хоч би скільки резолюцій ухвалювали ми на наших з''їздах, хоч би скільки виголосили на цю тему блискучих промов, коли ми не візьмемось за конкретну працю, за організацію рідних шкіл, за плянове, пильне, систематичне виховання дома й в організації, то самі резолюції і промови нам багато не поможуть.

На жіночі організації спадає багато різних обов'язків — господарські справи в громаді. фінансова допомога місцевим інституціям, будови чи перебудови авдиторій, церков і щоб придбати на це все якнайбільше фондів. І хоч така праця є важлива, одначе вона не сміє бути в нас „Альфою й Омегою". Живемо в інших часах і вони вимагають від нас іншої праці. Бо коли національне виховання в наших родинах приходило природно, де іншої мови в родині не було крім української, то сьогодні велика частина цього виховання мусить переключуватись на рідну школу.

Можна б говорити про перевиховання родини, але це інша тема. Факт є що без рідної школи не можна в наші часи обходитися, що українська школа в кожній, навіть найменшій громаді мусити бути трактована, як дужа важлива установа, належно оплачена і дбайливо зорганізована. Відомі в нас в Канаді вже такі родини, які наймають приватних учителів для навчання рідної мови і письма дітей дома. Вони кажуть, що якщо їм стати на оплату лекцій музики дитини, то тим більше повинно стати на навчання рідної мови. Це позитивне наставлення і його треба вітати, там де немає рідної школи, де українська родина живе серед іншого середовища, де немає поблизу організації. Бажаним є, щоб діти українські навчались рідної мови у своїм середовищі, в гурті своїх ровесників, щоб брали участь у гуртових виступах.

Є справи і праця в нашім громадськім житті, що їх можна розпляновувати на роки, але не можна цього робити з рідномовною освітою наших дітей. Діти ростуть і кожний втрачений рік, місяць, навіть тиждень потягають за собою певні консеквенції і ми відповідальні за їх наслідки.

Стоїмо перед важливим завданням — в цім році вся увага рідній школі!

Микола Філянський

КИЇВ

Ще скарб віків не весь прожито,
Ще видно кин колишніх дій
І днів Твоїх тавро не змито
В останках „каменю і мрій".

Хай на нових Твоїх оселях,
Краса — без рідної канви,
Хай перед генієм Растрелі
Юрба не хилить голови;

Хай степ, в буденний сум повитий,
Скував потомлені уста,
І шлях святинь твоїх, Славуто,
Тернами весь позароста.

В час невідомий, в час нежданний
Ти знов розімкнеш свій язик...
Надхненним словом осіяний
Колись недаром Первозванний
Зорю землі Твоїй пророк.

Ірина Шох

Іван Котляревський з Полтави

У 200-річчя народження

Хто з нас не чув, або й не співав — „Ой лихо не Петрусь, біле личко чорний вус" — або „У сусіда хата біла". Це одні з найбільше знаних і співаних народніх пісень; забувається одначе того, хто ці пісні сотворив. А автором їх є Іван Котляревський.

Пісні ці взяті з його п'єси, народньої оперети на 2 дії „Наталка Полтавка". Ця народня оперета перейшла мабуть всі українські сцени, починаючи від театру корифеїв Марка Кропивницького й Миколи Садовського до маленьких сцен сільського театру. Від року поставлення оперети 1819 аж до сьогоднішніх днів вона милує глядача, переносить його в минуле й примушує переживати з героями сцени.

В чому, одначе, секрет невмирущости „Наталки Полтавки"? Це ті чудові, зворушливі пісні, бо крім згаданих вище, там є ще — „Видно шляхи полтавські", „Віють вітри, віють буйні", „Сонце низенько" й інші та ще ті приповідки й жарти, а головне, що в ній зеркально відображена вдача українського народу; краса його звичаїв й багатство народньої поезії. Самий образ Наталки, простої української, сільської дівчини, нагороджено всіми прикметами, які характеризували добру, звичайну дівчину. Вона є сердешна, роботяща, дотепна, послушна, але коли треба виявляє рішучість і твердість характеру. Прикмети, якими наділяє Котляревський Наталку були, безсумніву, такими, які цінилися в українському народі й які нарід хотів бачити в особі, що заслуговує на пошану. Та хоч яка симпатична й мила не є нам „Наталка Полтавка", вона не була тим, що зробило Івана Котляревського — „батьком української, нової літератури". Була це „Енеїда" поема - травестія у 6 частинах.

Іван Котляревський родився, виховувався й помер у Полтаві. Дата його народження є 9 вересня 1769. Батько Івана Котляревського — Петро був урядовцем магістрату міста Полтави, дідо Іван діяконом полтавського, катедрального собору. Іван Котляревський ходив до духовної семинарії і там уже виявляв охоту до складання віршів. Після науки в семинарії учителював по багатих панських домах довкола Полтави, там він ближче придивлявся до народнього життя, часто вбирався в сільський одяг, ходив по вечерницях, гулянках, де общився з народом, вивчав звичаї та записував пісні, приказки, а головне багату народню лексіку. Це близьке знайомство поета зі скарбами народньої поезії відкрило перед ним таємницю й красу українського, творчого слова, яке він пізніше використовує в своїх творах.

Якийсь час служив при війську, був учасником турецької, а потім, наполеонівської воєн. По війні одержав місце вихователя у школі для дворянських дітей. Захоплювався театром і для театру написав „Наталку Полтавку" й „Москаля Чарівника".

Іван Котляревський був освіченою людиною й дарма, що жив у малій Полтаві, але належав він до найбільше поступових людей того часу. В його бібліотеці почесне місце займав Вольтер. Походив він з тої нечисленної групи українців, що були дрібними поміщиками, сільськими священиками, нижчими урядовцями, які при несприятливих умовах, зберегли любов до свого народу й до його минулої слави. Тож дивився він на тодішнє положення, в якому опинився український нарід з болем і співчуттям, бо й справді це були дуже тяжкі й безнадійні часи. Після ліквідації Гетьманщини 1764 р., руйнування Запорозької Січі й закріпощення селянства, наступила доба загальної русифікації, що провадила до цілковитого знищення українського національного організму. Поширюється зневага до української мови, бо то мова мужича, якою говорять тільки темні простюхи.

Нарід страждав, а самоволя царських урядників і панів доходила до вершка: судівництво основувалося на хабарах, а пани дерли зі своїх підданих, що тільки могли й поводилися з кріпаками як хотіли, поет каже:

Всякий, хто вищий той нижчого гне,
Дужчий безсильного давить і жме.

Звичайній, простій людині не було де шукати порятунку.

І ось тут, в обличчі такої ситуації, з'являється Іван Котляревський зі сміхом як зброєю й лікарством, при помочі яких висміває, бере на глум всі людські пороки, все зле, темне, жорстоке й протиставляє йому освічене й гуманне. Він промовляє мовою живою, всім зрозумілою та дошкульно вдаряє по совісті зем-

ляків. Його іронія й дотеп виливаються в формі соціяльного протесту проти тих, що спричинили такий стан.

„Енеїда" Котляревського це поема-бурлеск (жарт), наслідування латинської Вергілевої „Енеїди". Вергілій оспівує в своїй поемі мандрівку й подвиги леґендарного, троянського героя Енея, предка римських імператорів роду Юліїв, а Котляревський співає за мандрівку й пригоди свойого українського Енея.

В добу Відродження було в моді в західній літературі уживати жанру бурлеска, переробляти клясичні твори на свій лад, в яких в жартівливому, упрощеному тоні розповідалося про поважні події й особи. Ще називали ці твори травестовані, або по нашому перелицьовані. В Україні теж були віддавна бурлескові твори перероблені здебільша з релігійних мотивів на смішливий лад — інтермедії, великодні й різдвяні вірші, що їх розносили мандрівні дяки й київські бурсаки.

Котляревський бере за основу до своєї „Енеїди" мандрівку наших запорожців по скасування Січі. Майстерство його виявляється в тому, що образи Єнея й троянців сприймаються як типові образи запорожців так як їх зберігла память народу. Поет оспівує їх хартктерні риси як волелюбність, відданість батьківщині, хоробрість, одчайдушність і молодецтво в гулянках.

Сміх Котляревського це є український гумор; гостре, дотепне слово й нагадує сміх народніх жартівливих пісень, казок та анекдотів. Цей сміх має ріжне забарвлення; то він є безжурно-веселий, лагідний; то глузливий, то суворо-саркастичний, залежить від обставин.

Є у поета поєднання жарту з героїзмом. Енея він представляє як „завзятішого зі всіх бурлак" — паливоду, горлоріза, легковажного жениха охочого до горілок, але коли вимагає пора стає він тим, що знає воєнне ремесло та є завзятим, досвідченим воякою, що „в війні взріс і постарів".

Любов до батьківщини — святе почуття — й для героїв поеми означає боротьбу за її свободу. В них сильна свідомість громадського обов'язку, вони підпорядковують особисті інтереси громадським:

Де общеє добро в упадку,
Забудь отця, забудь і матку,
Лети повинність ісправлять, —

У поемі є багато згадак про минуле українського народу, Гетьманщину, козацьке військо, ватажків, бо тоді це все ще було свіже, незабутнє й для поета дуже дороге. Він стає скупчений, поважний і переходить на героїчний, піднесений тон:

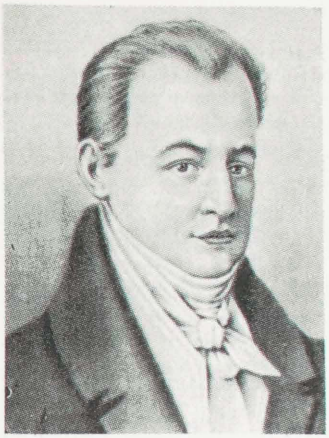

Іван Котляревський

Так вічной пам'яті бувало
І нас в Гетьманщині колись,
Так просто військо шикувало,
Не знавши: стій, не шевелись;
Так славнії полки козацькі —
Лубенський, Гадяцький, Полтавський
В шапках, було, як мак, цвітуть,
Як грянуть, сотнями ударять,
Перед себе списи наставлять —
То мов мітлою все метуть...

Або оспівуючи патріотизм:

Любов к отчизні де героїть,
Там сила вража не устоїть,
Там грудь сильніша од гармат...

Одначе головна ціль поета була ударити по тих всіх, що зруйнували те славне минуле й завели нестерпний лад. Тоді міняється його тон і набирає закраску їдкої сатири, якою бичує виновників. Герой Єней зі Сівіллою сходять у пекло; пани кріпосники виглядають так:

В смолі сій грішники сиділи
І на огні пеклись, горіли,
Хто, як, завіщо заслужив.
Пером не можна написати.
Не можна і в казках сказати,
Яких було багацько див!
Панів за те там мордували
І жарили зо всіх боків,
Що людям льготи не давали
І ставили їх за скотів.

А ось інші представники тогочасної влади:

Се все десятські та соцькії
Начальники, п'явки людськії,
І всі прокляті писарі;

й далі:

Судді, підсудки, писарі,
Які по правді не судили
Та тільки грошики лупили
І одбирали хабарі.

Описуючи цілу ґалерію тогочасних бюрократів і панів у постатях богів, царів характеризує їх як інтриґантів ласих на підкупство. Котляревський, зокрема, їдко висміває нікчемну владу цариці Катерини Другої, яку царські лизаки величали богинею справедливости (Астрея), а в дійсності це було панування злодіїв і посіпак.

Праведників зображує в раю як бідних, обездолених людей; удів, сиріт, а також тих, хто допомагає іншим, хоч деколи там зустрічаються й добрі пани „— но тільки трохи сього дива, не кваплять ся на се вони!".

Та неперевершений поет є справді в описах стародавнього побуту. Ці описи є такі детальні, що допомагають відтворити правдиву картину життя українців кінця 18 ст. В них можна знайти все: що тоді їли, як одягалися, чим їздили і навіть, що танцювали і під яку музику.

Описуючи подарунок царя Латина Енеєві:

Лубенського шмат кораваю,
Корито опішнянських слив,
Горіхів київських смажених,
Полтавських пундиків пряжених
І гусячих п'ять кіп яєць;
Рогатого скота з Лип'янки,
Сивухи відер з п'ять Будянки,
Сто решетилівських овець.

І цьому описі є не тільки те, що тоді пекли й їли, але навіть звідки ці річи походили й хто чим славився. А ось опис панського столу:

...Свинячу голову до хріну
І локшини на переміну,
Потім з підлевою індик;

або:

...І їли бублики, кавяр;
Був борщ до шпундрів з буряками,
А в юшці потрух з галушками,
Потім до соку каплуни;
З отрібки баба, шарпанина
Печена з часником свинина,
Крохналь, який їдять пани.

або:

Просільне з ушками, з грінками
І юшка з хляками, з кишками
Телячий лизень тут лежав;
Ягни і до софорку кури,
Печені разної три гури.

а для прикладу, що пили:

...Кубками пили слив'янку
Мед, пиво, брагу, сирівець,
Горілку просту і калганку.

Ми можемо знайти там докладний опис одягу; наприклад дівочий:

В червоній юпочці боєвій,
В запасці гарній фанелевій,
В стьожках, в намисті і в ковтках,...

чоловічий:

...Штани і пару чобіток,
Сорочку і каптан з китайки,
І шапку, пояс з каламайки,
І чорний шовковий платок...

жіночий:

Взяла караблик бархатовий,
Спідницю і карсет шовковий
І наче пила ланцюжок;
Червоні чоботи обула,
Та і запаски не забула,
А в руки з вибійки платок...

або пані:

...Взяла очіпок грезетовий
І кунтуш з усами люстровий,...

і що робили панянки:

Дочка Лавіся - чепуруха
В німецькім фуркальці була,
Вертілась, як в окропі муха,
В верцадло очі все п'яла...

як в жалобі виглядали:

Одежу всю цвітну порвала,
А чорну к цері приберала,
Мов галка нарядилась вмах;
В маленьке дзеркальце дивилась,
Кривитись жалібно училась
І мило хлипати в сльозах,...

Це тільки маленькі натяки на повінь описів тодішніх звичаїв.

В умовах загальної розтічи та денаціоналізації Котляревський опам'ятував своїх земляків, пригадуючи їм про честь і про забутий обов'язок супроти свого народу. Він глузував з їхньої байдужости й відсутности вищого ідеалу. Свідомо вказував їм шлях, яким треба йти, а саме: любити своє, істне, цінувати й берегти те, що нарід придбав за століття свого буття, бо це є їхнє добро, їхній скарб і він не може бути байдуже розтрачений.

І сучасники розуміли його. Енеїда читалася в переписаному й друкованому виді по всій Україні та швидко перейшла кордон до Гали-

чини. Було 3 видання на протязі 10 років, від 1798 до 1808 й вони були здійснені заходами читачів - шанувальників, а не самим поетом. Легке віршування, барвистість образів, чудовий гумор та зрозуміла мова, це ті прикмети, що зробили „Енеїду" улюбленою лектурою старших та молодших напротязі майже двох сторіч.

„Енеїда" не тільки започаткувала нову добу в історії українського письменства, вона відіграла велику ролю в історії національного збудження, вона вивела український нарід з тьми забуття на шлях відродження. Котляревський знайшов животворче джерело в народній словесності, сам черпав з нього і вказував іншим, де є те духове багатство й як треба користати з нього:

Я, може, що-небудь прибавлю,
Переміню і що оставлю,
Писну — як од старих чував.

Котляревський показав своїм писанням, що наша народня мова є багата й гнучка та що цією мовою можна висловлювати всі свої найглибші почуття. До Котляревського письменство не було народнім, бо писалося старою незрозумілою мовою й тому не могло розвиватися й відумерло. За його прикладом інші українці стали уживати народньої мови і ще за життя Котляревського з'являються твори Гулак-Артемовського, Гребінки, Квітки-Основяненка. Слідом за ними йшов чим-раз то більший потік поетів, і письменників з нашими велитнями Шевченком, Франком, Лесею Українкою на чолі, що удосконалювали, ушляхетнювали мову і творили українську нову літературу. Утративши політичну самостійність і право на вільний розвиток своїх культурних і національних властивостей, нарід зберіг свою мову. Не маючи іншої зброї, тільки те рідне слово, поети передавали ним ідеї відродження, ідеї невпинного змагання за визволення і головне віру в себе і в свою правду.

І тому сьогодня коли споминаємо 200-річчя народження великого Полтавця Івана Котляревського пам'ятаймо, що це він сміливо й свідомо поставив те українське слово як заборола й як символ на твердій дорозі нашого бути, або не бути.

Ірина Шох

Лютий, 1969 р.

ОЛЕНА ЗАЛІЗНЯК

1886—1969

Є люди, які відходячи з цього світу, лишають по собі жалобу в гурті родини і близьких друзів, а знову є такі, яких опорожнене місце трудно заступити. Такі одиниці є великою втратою не тільки для родини і друзів, але відхід їх болюче відчуває ціле суспільство. По них несе жалобу громада, суспільство, нарід. До цих других належала Олена Залізняк, член Секретаріяту СКВУ і президент СФУЖО.

Олена Залізняк народилася у 1886 р. у Сенечолі, Україна, у відомій священичій родині Охримовичів. Батько її о. Юліян Охримович був парохом у Сенечолі й приймав активну участь у громадсько-церковному житті. В родині було ще шість братів і три сестри. Один з її братів, Юліян Охримович, автор праці „Розвиток української політичної думки", був членом і секретарем Центральної Ради в Києві.

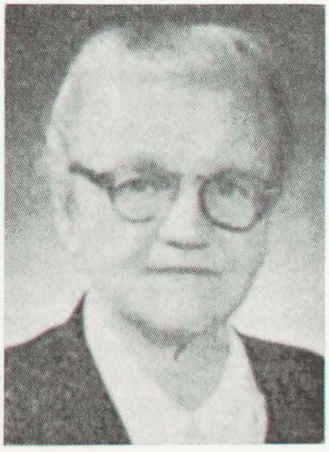

Олена Залізняк

Олена Залізняк включилася в громадське життя ще в гімназії, ставши членом Кружка Українських Дівчат у Львові. У 1907-8 працювала в редакції жіночої газети „Мета" й була організаційною референткою головної управи Жіночої Громади — першого жіночого товариства в Галичині. Під час студій у Львівському університеті приймала активну участь у студентському житті, належала до нелегального Комітету Української Молоді й приймала участь у боротьбі за український університет у Львові. У 1913 р. розпочала свою педагогічну пра-

Питання і проблеми на Річній Конвенції Національної Ради Жінок Канади

„Ми повинні провірити себе, щоб бути певними, чи наша форма, процедура і ціла структура відповідає сьогоднішньому часові" — сказала пані С. М. Мільн, голова Н.Р.Ж.К. на річній конвенції. Це був 76-тий з черги З'їзд Жіночої Ради Канади, який відбувся в Лондоні, Онт. в днях 2, 3, 4 і 5 червня. Тут було зареєстровано 126 делеґаток. 56 — це делеґатки місцевих Жіночих Рад, 18 з них це делеґатки національних жіночих організацій, решта урядниці провінціяльних і крєвих управ та почесні членки.

Цьогорічні наради Конвенції відбувались під гаслом: „Співпраця у прогресі кращого завтрішнього світу". Завдання Національних Жіночих Рад в цілому світі схожі з собою, бо всі вони засновані під тим самим гаслом: „Роби іншим так, як хочеш, щоб інші тобі робили".

В такім насвітленні жіноцтво вільного світу працює в користь людства вже десятиліттями, розглядаючи, а то й розв'язуючи проблеми соціяльні, економічні та інші, які мають вплив на життєвий рівень людства взагалі.

Жіноча Рада в Канаді, в останніх роках досягнула визнання, як сильна, сконсолідована жіноча організація, з якою числиться канадійський уряд — федеральний і провінціяльні.

З конвенції КНЖР в Лондоні, Онт. Зліва направо: прем'єр Онтаріо, дост. Джон Робартс, голова КНЖР пані С. М. Милн, пані Галя Гнатишин, кореспондентська секретарка КНЖР, і А. Д. Бернс з Ванкуверу.

В теперішніх часах великого добробуту, яким користується канадійське населення, спосіб родинного і суспільного життя швидко міняється. Тепер більше як коли жіноцтво Канади мусить взяти відповідальність у суспільстві, щоб зберегти ті високі моральні вартости, достойність, що їх так дуже цінили наші піонери та старались передати своїм потомкам.

Це є завдання членок Жіночої Ради Канади і цю важливу працю вона виконує, формуючи резолюції, бріфи та стараючись пристособити їх у виконанні практичної праці.

Конвенцію офіціяльно відкрила голова Ради пані Елеонора Милн 2-го червня при бенкеті вечером. Були відчитані привіти дост. прем'єра П'єра Трудо, від представників уряду провінції Онтаріо, від міста Лондону та різних визначних осіб і прихильників Жіночої Ради.

Головну промову того першого вечора виголосив прем'єр Онтаріо, дост. Джон Робартс. У своїй доповіді він підкреслив позитивне значення Жіночої Ради та її заслуги у функції канадійського суспільства. Між іншим він сказав, що „Жіноча Рада в Канаді досягнула, як організація провідниць у канадійськім суспільстві та відограє дуже важливу ролю в комунікації між громадянами країни та її урядом". Багато законів в користь громадян увійшли в Онтаріо, завдяки зусиллям Жіночої Ради.

Того самого вечора, гість з далекої Роджізії з Африки, пані А. де В. Спирр зложила

цю. У роки першої світової війни перебувала у Відні, де її чоловік, Микола Залізняк, був одним із діячів СБУ. У 1918 р. вона жила в Гельсінках, де її чоловік був послом від УНР. На початку 20-х років була головою Українського Жіночого Союзу у Відні та з його рамени була активною на міжнародному форумі. У роках 1927-39 працювала керівником жіночої кооперативи „Труд" та директором фахової дівочої школи. Одночосно приймала активну участь у праці Союзу Українок. Після другої світової війни жила в Австрії звідки переїхала до Канади на постійне поселення. Від 1957 р. сповняла обов'язки голови СФУЖО, а від 1967 — члена Секретаріяту СКВУ.

Похорони відбулися в Монтреалі 16 червня. Зі смертю Олени Залізняк українська спільнота втратила визначну діячку, жертвенну патріотку, яка труд усього свого життя віддала на добро української справи.

Вічна Їй Пам'ять!

привіт від Жіночої Ради своєї країни і вкоротці оповіла про їх там працю.

Наступного дня з ранку, 3 червня відбулась загальна сесія, в програму якої входили справи: 1) Дискусія над резолюціями. Ця точка забирає добру половину часу цілого З'їзду, бо ж це сама суть праці Ради, 2) Звіти урядниць і комітетів, 3) Дискусія над правилами (бай ло), 4) Рекомендації і нові справи.

Резолюції мають право подавати кожна з установ, що входить в склад Жіночої Ради. Прийняті резолюції Головна Управа Ради розсилає для розгляду всіх сфедерованих організацій. Резолюції офіційно приймаютьсь на сесіях конвенції і по цім головна управа посилає їх до федерального уряду в Оттаві. Цього року було п'ять резолюцій, які поміщуємо в англійськім відділі на стор. 15.

Впродовж нарад звітували урядниці головної управи і голови різних комітетів. Цього року звітували лише деякі делеґатки, інші доручили звіти секретарці на письмі.

Учасниці заслухали звідомлення Проєкту Прав Дитини. Головою цього проєкту, з нагоди Міжнароднього Року Прав Людини, була пані Н. Т. Бенет. Вона подала такі рекомендації:

— За для більш докладної інформації продовжувати досліди над справами Прав Дитини через наступних три роки.

— Подібні досліди повинні проводити всі організації, які входять у склад К. Н. Ж. Р. звертаючи головну увагу на права дітей нормальних, а також на тих, що мають, якусь ваду. Рішено було, що звітування від установ у цій справі посилати до голови комітету пані Бенет. Національна Управа Ради вирішить досліди при останнім розгляді.

Дискусія над правилами відбулась на окремій сесії вечером у трьох групах. Всі три групі дискутували правила на базі даних вказівок (Terms of Reference), а саме — фінанси, конституція, номінація урядовців, способи голосування, резолюції. Тут слід згадати що пані Галя Гнатишин була предсідницею одної з груп і надзвичайно добре виконала свій обов'язок.

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ КОНВЕНЦІЇ

1) Праця Жіночої Ради різноманітна, яка з кожним роком все більше зростає. Тому було рішено, щоб подати аплікацію до федерального уряду про фінансову допомогу.

2) Конвенція рішила подати до Комітету Сенату питання про убогість в Канаді для засягнення інформації, підкреслюючи тим головне домагання усунення безробіття і праці для всіх.

3) Канадійська Рада Сліпих просила, щоб піддержати їх петицію — прохання на фінансову допомогу від федерального уряду на умові "Blindness Copensation Allawance for blind Canadians 18 years and over" — перейшло.

4) Уганда — Асоціяція Жіночих Організацій подала писемне прохання на фінансову поміч Н. Р. Ж. К. для переведення семінару, якого вони спонсорують для свого жіноцтва на тему: „Жіночий уклад в будові нації". На цей заклик відбулась добровільна збірка на засіданні, яка принесла $158.00. Збори рішили іменувати Жіночу Асоціяцію в Уґонда на працю освіти у недорозвинених країнах. Така номінація проводиться почерез Інтернаціональну Жіночу Раду.

5) Пані С. О. Фінґарсон проголосила, що вже зорганізувала подорож до Японії на Експо в 1970 році для членок. Така подорож почнеться 10-го травня 1917 року і коштуватиме $1,310.00 від особи на 21 днів.

6) Панну Софію Стедмен в Оттаві назначено зв'язковою між управою Жіночої Ради а федеральним урядом на однорічний термін.

7) Рішено назначити комісію, яка має дослідити працю в такім контексті: цілі, об'єктиви, структура, фінанси, завдання, федеровані національні організації. Головою комісії обрано пані А. Д. Бернс.

8) Рішено було провести широку кампанію для фінансування організації.

Союз Українок Канади на цій конвенції як офіційяльна делеґатка заступала голова пані Леся Хорош Ґреґорі і Анастасія Тріщук. Інші членки Союзу, які брали участь, як делеґатки від міських Жіночих Рад були пані: Галя Гнатишин — перша заступ. голови К. Н. Ж. Р., М. Дікур — голова Едмонтонської Жіночої Ради, Анна Токарик — членка на життя, Марія Пелепюк, заст. голови Гемилтонської Жіночої Ради і С. Гавриш з Виндзору.

Наступний з'їзд Національної Ради Жінок Канади відбудеться у Вінніпеґу в 1970 р. з нагоди сторіччя провінції Манітоби.

Н. Тріщук.

В сімнадцяту річницю мого дорогого, ніколи незабутого мужа, бл. п. Григорія, складаю на фонд журнала „Промінь" $5.00.

Єва Челядин, Едмонтон.

Ярослава Кіналь

Уляна Любович розказує про Казахстан

Вже більше як двадцять п'ять років, минуло з того часу, як з України приїхала до Америки та Канади велика скількість українських переселенців. Двадцять п'ять років — це великий шмат часу і багато дечого змінилось в структурі життя української повоєнної еміґрації. Зміна фахів, нове перевишколення, народились і виросли діти, покінчали коледжі і навіть поженились. В загальному — всі розбогатіли, розжились і може почали забувати про жахіття, що пережили в часі другої світової війни. Діти навіть про це не знають, бо оповідається фрагменти, а великої літератури про ці переживання немає. Поміж нами є навіть деякі, які вже відвідували Україну, приїздили деякі одиниці і звідтіль. Все це одначе назагал сприймається, як оповідання про другу планету, щось, як про Місяць. Одначе нічого не затре реальності. Ми маємо свій рідний край, який ми покинули і наші діти мають рід, з якого походять. А в нашому краю живуть і мучаться наші люди, наші родичі і спочивають кістки наших предків. Кістки наших предків і наших героїв розсіяні не лише по Україні. Є їх багато в Казахстані і на Сибірі і по широкому світі.

Чи ми здаємо собі справу з того скільки мук і терпіння пережив і тепер переживає український нарід? В добробуті і спокою, чи можемо про це забути? Якщо забуваємо — з цього отрясають нас розповіді, або написані переживання осіб, яких Провидіння захоронило, певно з цією метою, щоб потрясати нашим сумлінням, що ми маємо сплатити довг супроти нашої Батьківщини, сповняючи якусь службу для свойого Народу.

Уляну — знаю ще з часів молодости, веселу „віцовну" студентку економії в Познані. Велику пластунку і дочку нашого славного адвоката і відомої суспільної діячки з відомого старого роду. Ціла родина опинилась в Казахстані, батько помер з голоду і маму Ляся поховала. Уляні пощастило виїхати до Познаня і дістати там державну працю. Звідтіля приїхала на відвідини до Америки де й одержала дозвіл на побут. Тут же почали появлятись в часописах і журналах її оповідання і спогади. Тепер зродилась думка видати ці оповідання окремою збіркою. Довелось мені читати ці оповідання, чула я як авторка читала їх, один раз перед авдиторією великої скількості громадян і вдруге — в кружку Клюбу Матірного Саюзу Українок у Нью-Йорку.

Враження, яке викликують ці оповідання небувалі. Не лише для мене, тому що порушують особисті спогади, але і для всіх тих, які їх читають, чи слухають. Це переживання високо-освіченої талановитої молодої українки, переживання пластунки, що здала іспит високої вмілости, іспит боротьби за життя, за існування, іспит посвяти дочки і сестри і вибраної Провидінням талановитої української Жінки — дочки нашого гордого, славного роду. Це зерно, яке видала українська інтелігенція, золоте зерно, яке дасть плід і зійде, помимо всіх наших зневір і песимістичних міркувань.

Хай це зерно, що впаде в душі читачів буде тим біблійним зерном, що видасть плід і напоїть нас внутрішньою снагою нести тягар життя поза Рідним Краєм зі свідомістю, що на кожному кроці маємо пам'ятати про відповідальність, яка на нас тяжить. Ці оповідання, це так як спів жайворонка, який осолоджував важку працю, як Євшан-зілля, яке повинно знайтись в кожній хоті на полиці поміж нашими найцінніщими творами української літератури.

ТИМ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ВИШИВАТИ

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

так називається книжка вишивок і стібів, написана в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушничків з показником кольорів ниток. Є взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Книжку видав Союз Українок Канади.

Продається по $4.00 з пересилкою.

Катерина Мурашко

ЗАСЛУГИ ТАЛАНОВИТОЇ ДИРИҐЕНТКИ

Не можна оминути, щоб не згадати про великі заслуги талановитої дириґентки Платоніди Іванівни Щуровської, всім знаної з Капелі О. Кошиця, як його співробітниці і субдириґента цієї ж Капелі, якій Господь Бог допоміг дожити 75-ти ліття, невтомно працюючи до ширення української пісні на чужині.

Платоніда Щуровська походить зі свідомої української родини. Її батько був священиком на Черкащині, де й народилася в 1893 році талановита дириґентка.

Ще будучи студенткою Київської Консерваторії, вже дириґувала жіночими хорами — Бог наділив її не абиякими здібностями. По закінченні Київської Консерваторії, вона продовжувала дальші студії з надією, що прийде час й стане дириґенткою оркестри Київської Опери, але не пощастило їй. З вибухом революції в 1917 році мистецтво на Україні зазнало великих змін.

В 1918 році виникла думка в Державних Українських Колах створити в Києві Державну Капелю, яка б відбула подорож по Європі, щоб ознайомити чужинців з чарівною українською піснею та й пригадати про існування Української Держави.

На запрошення Олександра Антоновича Кошиця Платоніда Щуровська погодилась стати його співробітницею.

Великі заслуги в успіхах Капелі належаться Платоніді Щуровській, яка дуже багато зробила при самій організації Капелі в Києві і винесла „на своїх плечах" усю працю підготовки Капелі до концертів. Вона розучувала матеріял з кожною партією окремо, спочатку в супроводі клявіра — даючи певні зауваження, головним чином щодо розміру, ритму, точности інтонації й нотної грамоти. — Потім усі партії зводила разом, щоб співати вслуховувалися в гармонію й знали цілий перебіг даної речі щодо порядку її виконання і т. д. Після такої підготовки Платоніда Щуровська передавала приготовлену Капелю до виступів в руки головного дириґента О. Кошиця, який вже надавав їй художньої обробки.

Початком 1919 року Державна Капеля виїхала заграницю — порівнюючи за короткий час від 1919 року до кінця 1920 року, Капеля досягла в Європі величезних успіхів — вона полонила всю Європу чаром української пісні. Весь европейський музичний світ подивляв голосовий матеріял хору як і його особливе мистецьке виконання української пісні: — Профе-

УЖГОРОДСЬКИЙ ХОР „БАНДУРИСТ"

сор д-р З. Неедлі, цей видатний фаховий знавець — він з великим признанням ставився до праці Капелі і висловлювався про неї: „Першорядний хор, який своєю артистичною вартістю рівняється найславнішим хорам цілого світу". Рівнож найвидатніші европейські знавці хорового співу не хотіли вірити, що звукова сила може бути досягнута хористами, а не при помочи музичного інструменту, особливо подивляли басову партію — доходило до куріозів: оглядали за кулісами, чи не є який скритий музичний інструмент, який посилює звук хору.

З упадком Української Держави в 1920 році, Державна Капеля під проводом видатного диригента О. Кошиця перестала бути Державною. Опинившись без засобів на її отримання, припинила свою діяльність. Одна частина співаків і персоналу залишилася в Празі продовжувати студії, в тому числі і Платоніда Іванівна Щуровська; друга частина хору на чолі з О. Кошицем виїхала до Америки продовжувати ширення української пісні — виступаючи там з концертами.

Платоніда Іванівна Щуровська залишившися в Празі вступила до Пражської консерваторії, яку й закінчила в 1924 році. Студії в Консерваторні не перешкоджали їй уділятися громадській праці — вона відразу ж зорганізувала український хор в Празі, якій під її досвідченою рукою виступав на всіх державних святах, мистецьких імпрезах і приймав участь в багатьох Міжнародніх Фестивалях. Крім того Платоніда Щуровська була диригенткою хорів: Подєбрадського і Українського Педагогічного Інституту.

Про український хор в Празі, як і про його диригентуру знав цілий музичний світ Праги. Своїми виступами український хор здобув собі належне ім'я між чужинцями, його виступи завжди відзначалися чеськими музиками — признанням щодо мистецького виконання: Професор Крижичка висловлювався про диригентку „Надзвичайно музикальна, тонкого слуху та ритмічного чуття, самовіддана, скромна".

Найбільшого успіху осягнув український хор (з'єднані хори Подєбрадський і Пражський) під досвідченою рукою Платоніди Щуровської в 1928 році на Міжнародньому Фестивалі в Празі за, що й дістав першу нагороду. Треба зазначити, що в Фестивалі приймали участь репрезентаційні хори з кожної держави, не враховуючи й чеський хор (чеський нарід дуже музикальний), який виступав числом в 5.000 осіб, а український хор нараховував лише 100 осіб. Всі хори, які приймали участь в Фестивалі відзначалися великою музичною культурою і не абияким голосовим матеріялом. Відзначення українського хору першою нагородою — було великим тріюмфом нашої чарівної пісні і гордістю Української Нації. Звичай-

ПОДЄБРАДСЬКИЙ ХОР

но осягнувши такого великого успіху, український хор був прийнятий в члени „Певецької Обці Чеськословенської" с. б. ввійшов в склад державних чеських хорів.

Відразу ж після Фестивалю зголосився емпресаріо — ангажуючи хор на дуже вигідних умовах з концертами по головних містах Чехії: Бирно, Яшибрам, Моравська Острава й інші. Всі концерти перейшли з великим успіхом, але не забракло й деяких пригод — причиною до того послужила нагінка поляків на українців в Польщі.

Своє концертове турне хор почав з Моравської Острави (місто це знаходиться на границі з Польщею, багате вугільними копальнями, в яких велика кількість персоналу і робітників були поляки), де мало відбутися 3 концерти.

Перший концерт: — в назначену годину відслонили сцену і хористи побачили в великому театрі лише 3 особи, які сиділи в першому ряді. Не розгубилась вправлена диригентка Платоніда Щуровська — вона звернулась до хору: „Співаємо всю програму, як при повній залі" — піднеслася рука диригентки і полинула чарівна українська пісня по пустій залі, хористи були захоплені своїм виконанням, бо дійсно виходило надзвичайно. Після першої точки під оплески трьох осіб внесли на естраду величезний лавровий вінок зі стяжками кольору Чеської Держави від „Певецької Обці Чеськословенської", представниками якої й були цих три особи.

Другий концерт: — хор відспівав в тому ж театрі, який був переповнений.

Третій концерт: — хор співав вже при заповненім театрі по береги — публика під гучні оплески приймала кожну проспівану пісню, прийшлося багато пісень повторювати, бо не втихало викликування на „біс".

Так-таки й не вдалося нашим ворогам полякам зірвати виступи українського хору: всіма способами вони старалися переводити в життя наставлення Польщі до українців — не жалували грошей, щоб вести пропаганду бойкоту хору, як рівнож зривати плякати розліплені про концерти.

В 1934—1936 роках Платоніда Щуровська була професоркою співу в ужгородській гімназії й диригенткою хору „Бандурист" в Ужгороді. Перебуваючи на Закарпатті вона вела там і музичні постановки де-яких театральних вистав: як „Запорожець за Дунаєм" С. Гулака-Артемовського, де диригувала оркестрою. З її діяльністю на Закарпатті зв'язана і поява деяких видань. Пізніше вела хор в Модержанах коло Праги.

Не тільки великі заслутги Платоніди Щуровської як диригента, але як й педагога — вона викладала спів і диригентуру на музично-педагогічному Відділі УВПІ, якого й була продеканом доцент Платоніда Іванівна Щуровська.

Під час окупації Праги совітськими військами в 1945 році, заслужену диригентку і педагога Платоніду Щуровську спіткало велике горе — вона втратила свого найдорожчого мужа, якого большевики вивезли в Київ, де й замордували. Рівночасно повоєнні політичні обставини, які запанували в Празі та велике пережиття заставили відійти визначну диригентку від мистецької праці і лише в 1965 році вона диригувала хором в честь геніяльного диригента О. Кошиця. В 1968 році взяла участь в концерті Тарасові Шевченкові в Празі, на якому сердечно вітало її громадянство.

Велика втрата для Української Нації, що цій талановитій диригентці не пощастило сповнити те, про що вона мріяла і до чого стриміла: — бути диригнетою оркестри Київської Опери у вільній Соборній Україні.

ПАМ'ЯТІ НАЙДОРОЖЧИХ

В пам'ять нашої визначної письменниці й моєї дорогої, незабутньої приятельки, бл. п. Людмили Івченко, складаю на її свіжу могилу скромну пожертву на наш журнал „Промінь".

Стефанія Пауш

2-го липня, 1969,
Едмонтон, Альберта.

— — — —

В четверту річницю смерти нашої дорогої дочки Орисі, замість квітів, складаємо в її пам'ять на фонд журнала „Промінь" $10.00.

Т. і Г. Кудрики, Ватсон, Саск.

— — — —

На нев'янучий вінок на могилу дорогої приятельки, бл. п. Марії Яремій, яка упокоїлась у Брентфорді, Онт., складаю $5.00 на журнал „Промінь".

Катерина Ковальчук, Вінніпег.

— — — —

На нев'янучий вінок в пам'ять мого дорогого мужа бл. п. Михайла Вонітового, складаю $5.00 на ювілейний фонд журнала „Промінь".

Оксана Вонітова, Кенора, Онт.

— — — —

У дев'яті роковини смерти дорогого мужа, батька і дідуся Дмитра Йонка, який відійшов від нас 7-го липня 1960 року, складаємо на нев'янучий вінок в його пам'ять $5.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія, Торонто.

Життя і творчість Галини Журби

Галина Журба одна з найбільш визначних сучасних письменниць. Народилася Галина Журба у поміщицькій сім'ї в Кошурові на Брацлавщині, у грудні 1888 р. По батькові письменниця походить з польського шляхетського роду Домбровських, а по матері із стародавнього українського роду Копистенських. Її прапрадід по матері був священиком. Одначе, родина Копистенських підо впливом польської шляхти сполячилася.

Галина Журба виростала підо впливом польської культури, але її душа вже з дитинства роздвоїлася. Вона бачила коло себе двірську челядь, українське село, чула українські пісні, переживала містику українського фолкльору і захоплювалася творами Шевченка. Душа її відчула близкість села і пригорнулася до української стихії. Ще під рідною стріхою та серед подільського широкополя виробився її світогляд, і Галина Журба стала українською письменницею.

Галина Журба почала писати ще перед першою світовою війною. Уже на початку XX-го сторіччя переїхала Галина Журба до Києва і свідомо включилася у життя патріотичної літературної еліти. Довгий літературний шлях починається від „Української Хати", журнала молоді у Києві. Перша окрема книжка оповідань під заголовком „З життя" вийшла у 1909 р. Ці оповідання зустріли дуже прихильну критику відомих українських діячів — Івана Липи, Євгена Чикаленка та літературного критика Андрія Ніковського. Письменниця стала постійною співробітницею журнала „Українська Хата", де були надруковані її оповідання: „Коняка", „Похід життя", „Пісня на одній струні", „Цвітучий сад" і „Сильветки на тлі неба". У 1919 р. ці оповідання вийшли окремою книжкою під назвою „Похід життя".

У часі визвольної війни українського народу у роках 1917-20 Галина Журба кидається у вир громадського життя. Вона є живим свідком та учасницею великих днів відновлення української державности у формі Української Народної Республіки. Ця громадська праця дає письменниці багатий матеріял до творчости. Вона пише оповідання, повісті, сцени. Уже на еміґрації після виходу з Києва видала в Тарнові віршований сценічний етюд „Маланка".

Згодом Галина Журба осідає разом із своїм чоловіком, Антоном Нивинським, у місцевості Здолбунів на Волині, що того часу була окупована Польщею. Тут вона веде освітню і громадську працю серед українських селян і приймає участь у політичному житті країни. І знову багато пише. У „Новій Україні" у Празі були надруковані дві сценічні картини Галини Журби: „Метелиця" і „В перелеті років". Повість „Зорі світ заповідають" появилася друком у 1933 р. у Львові, за яку Галина Журба була нагороджена літературною премією Товариства Письменників і Журналістів у Львові. Друга повість, теж з часів української революції, вийшла у Львові 1937 р. під назвою „Революція іде". У цих повістях головну ролю відограють маси, а не окремі особи. Учений літературознавець і критик Ярослав Гординський написав простору рецензію на книгу „Революція іде". Рецензія була надрукована у літературному двотижневику „Назустріч". Він, між іншим, каже: „Масові рухи — оце проблема повістевої творчости Галини Журби". Ярослав Гординський одначе хотів би бачити події „через більш сконденсованих героїв". Ці поради Галина Журба виконала у своїх дальших повістях.

Галина Журба

На американській землі Галина Журба живе осамітнена, в убогій кімнаті серед гамору чужого їй міста, проте, творчий дух її росте; виходять у світ дві її монументальні повісті: „Далекий світ" та найновіший твір, виданий 1967 р., повість „Тодір Сокір".

„Далекий світ" — автобіографічна розповідь, як скромно зазначає сама авторка. Ця повість належить до мемуаристики типу „родинних хронік". Такого роду літератури у нас не-

багато. Євген Маланюк згадує ще Євгена Чикаленка та Олександра Кошиця. А родинна хроніка це ж дорогоцінний матеріял для істориків, який має теж велике виховне значення.

Галина Журба описує у цій повісті побут історичної шляхти Правобережжя, себто польської шляхти. У польській літературі зустрічаємо більше творів про життя польської шляхти в Україні, але тут шляхта зідеалізована, а нарід український виставлений, як темний, підступний, мстивий і жорстокий. Зовсім інший образ життя на Правобережжю виводить Галина Журба; вона з теплом і любов'ю пише про тяжке життя українського народу та про знущання з нього польської шляхти.

Нова повість Галини Журби „Тодір Сокір" вийшла книжкою у 1967 р. Це праця довгих років, перша частина трилогії, задуманої ще в час війни. Тут письменниця знову змальовує життя у дворі поміщика, із того далекого світу, який є такий близький для неї.

Остап Тарнавський у своїй статті, яку назвав „Письменниця далекого світу", дає перегляд творчости Галини Журби. Він бачить у творі „Тодір Сокір" картини живі, кольоритні, просто ніби схоплені з дійсного побуту. Вартість твору у самій розповіді, що часто відбиває справжніх людей і справжні події — у живих розмовах і сценах із правдивого життя, а це надає творові Галини Журби безпосередньої свіжости спомину.

У своїй творчости Галина Журба відкрила нам далекий світ, у якому вона зросла, із чужим її душі панським двором і рідним українським селом. Вона порвала з польською культурою і посвятила все своє життя і творчість українському народові. Як каже Євген Маланюк: ...„то був чин чисто мужеський — вирвати себе з „колоніяльного" ґрунту й пересадити на український „материковий".

Галина Журба писала оповідання, сценічні твори, віршовані драматичні етюди, видала повну збірку ліричних віршів, написала популярний роман „Доктор Качіоні", що був виданий у Кракові, та згадані вже повісті. Галина Журба ставила собі все нові завдання, намагалася опанувати нові форми, щораз сягала дальших мет, переходячи від коротких оповідань до монументальних повістей, вона мала відвагу „пориватися" на великі полотна.

Завдяки цій відвазі, як у житті письменниці, так і в її творчості, Євген Маланюк називає Галину Журбу „яскравою представницею жіночої мужности" в українській літературі та ставить її поруч таких мужніх жінок-письменниць, як Леся Українка, Ольга Кобилянська та Людмила Старицька-Черняхівська.

Ганна Янішевська.

Травень 1969.

ПОЕТОВА СУРМА У ПОЛОНІ ПЛАЧЕ...

Враження з подорожі по країні у туристів залежить від того, яке їхнє відношення до даної країни, на що вони звертають увагу й як сприймають зауважені події, зустрічних людей.

У поета Віталія Коротича, що побував кілька місяців у США в 1967 році, залишилися про Америку лише прикрі враження. Він пише на вступі до свого репортажу „Дні та кроки" (дивись „Вітчизна" ч. 12(67) таку фразу: „З п'ятдесятилітньої Радянської України можна виходити і в Старій і в Новий Світ з гордим чолом..." Що більше, у цьому вдумливому і талановито написаному репортажі багато ліричних звертань і порад у стилі: „Пильнуй, Америко, твоїм громадянам грозить стати міщанами з байдужими очима, де кожна зіниця — немов глибокий колодязь, на дні якого давно немає води". З побуту в США поет затямив хмарочоси, війну у В'єтнамі, летовище О'Гара біля Чікаго, заводи „Дженерал моторс", статистичні дані про венеричні недуги, гіппісів, демонстрації американських фашистів, які до 1972 року плянують висилати з США усіх жидів та негрів до Африки та багато всього іншого поганого, чого не бракує кожній іншій країні, яка б вона не була культурна і цивілізована.

А ми пам'ятаємо ще один репортаж про Америку іншого туриста з Києва, росіянина В. Некрасова, який як один з перших туристів з СССР у США після останньої війни, так захоплювався архітектурою, мистецькими галереями, містами, дорогами і деякими людьми, що ми тоді постановили собі поїхати тими самими шляхами по США, якими їздив турист з Києва, щоб оглянути це все, про що він так захопливо писав як знавець культури. До речі, В. Некрасов постійно протестує проти нищення історичних пам'яток Києва, він підписує ці протести спільно із нашими київськими діячами культури.

У репортажі В. Коротича багато правдивого, сумного... Але читач, що знає цього поета

з його поетичної творчости чи особисто, не може помиритися з тими враженнями, які залишаються після прочитання його „Днів і кроків"..., він бунтується проти них, дошукується багато гіперболізації, натягнень, а то й неправдоподібностей. Бо де ж, наприклад, можливо в США таке, щоб поліція відбирала від туриста фільмову плівку, коли він фільмував демонстрацію американських „фашистів"? Недаром же він пише про свою загублену сурму, що „вона у полоні беззвучности плаче..." Поет шукає загубленої сурми, бо без неї гинуть „мовчанням жорстоко розіп'яті дні". Поетове серце обурюється на американських ігнорантів та анальфабетів з Оксфордськими дипломами, які не знали де лежить Україна, хоча щодва роки вони літають в Европу, і що одна з найбільших газет США пишучи про інтерв'ю з нашим поетом, зазначила, що українська мова, поруч з іншими мовами народів СССР — це діялекти російської мови.

Усе це гірка правда! Тільки ж...?! А як з цими проблемами у СССР? Аджеж усім відомо, що і досі тут живе багато громадян, які мріють про „єдиную недилимую", яким все ще здається, що Київ, а навіть теперішній Львів це „русския города", вони не то що не визнають окремішности української мови, але бажали б, щоб якнайшвидше зник цей „діялект російської мови". Нам невідомі випадки реакції уряду на вияви скрайнього і хворобливого російського шовінізму в сучасному СССР, зате добре знаємо напади і лайки за вияви шляхетних національних патріотичних почувань серед народів цієї держави.

Читаючи „Дні та кроки" В. Коротича, усі, хто знає життєві відносини в США та СССР, мусять не тільки дивуватися, але й нераз обурюватися за зневагу справедливости. Поета обурює В'єтнам, фашистська демонстрація, обмеження свободи, (а нам жителям США надто добре відома до пересади посунена американська пошана демократичної свободи і індивідуальности), він обурювався, дивлячись на фашистів і пригадуючи як тому двадцять п'ять років люди цього покрою спалили його місто і дім.

Усі ці думки автора не менше глибоко вражають і нас читачів, жителів Америки. Як відрух на прочитані рядки В. Коротича вирина-ють настирливі „чому?", звернені і до поета і до всіх тих, що поділяють його думки. І хочеться поставити ряд от хоча б таких „чому?": Чому ж у Києві неможливо побачити жодної демонстрації, А коли вона і була, то про неї рідко хто довідавсь в інших країнах, хіба, що її сумне відлуння за кілька років продісталося нелегальним способом закордон. А В. Коротич не тільки фільмував її, міг про неї розмовляти, міг вивезти з США навіть компромітуючого „блазенського квитка", яким згадані нацисти плянують висилати негрів та жидів до Африки. Мимоволі хочеться шукати аналогії поміж цим пляном (яким же неправдоподібним) американських фашистів і дійсністю в Україні, коли мільйони людей вивозились і вивозяться насильно з рідних гнізд у далекий Сибір на тяжкі роботи, на певну смерть. Пригадуються долі діячів культури українського культурного „розстріляного відродження" 20 років, голод і смерть мільйонів, кари, заборони, кайдани на думки і творчість... Де ж у світі зустрінете більше насильство як заборону релігійних вірувань, втручання у найінтимнішу сферу життя людини? На який осуд слід віддати такі явища, як руїна пам'яток культури у мирний час, не у війні, намагання уряду відтяти корінь тисячолітньої християнської традиції в житті народів. З яким осудом і ліричним зверненням треба б було звертатися до уряду в наші часи за спалення не хати, але душі народу, зібраної у бібліотеці, у архівах? Хто створює страх, що сковує життя, коли рідні туристів у СССР не хочуть зустрічатися з ними, боячись наслідків? Чому стільки обмежень вільно звідувати країну тим, які вибираються до рідних осель з великим вкладом зусиль, гроша, переживаючи заборони відвідати могили батьків чи рідні оселі як глибокі рани. В якій країні зустрінете такі дивоглядні обставини?

Але чи можна злічити усі ці настирливі „чому?", чи навіть найталановитіший драматург міг би змалювати увесь трагізм життя сотень тисяч розірваних родин, покалічених душ, осиротілих дітей, залишених безпомічних батьків і мільйонів тих людей, що опинилися під режимом, що поставив собі за ціль „перебудувати світ і змінити природу людини".

Ми могли б безконечно довго полемізувати з думками нашого любленого нами поета. Та ми радо повертаємося до його поетичної творчости, щоб повірити в те, що поети часом можуть загубити свю поетичну сурму..., що вона попадає часами в полон і тоді звучить фальшиво, або плаче у беззвучності.

Т. Пелех

Засміятися щирим, світлим сміхом може тільки глибока, добра душа. *Микола Гоголь.*

PROMIN

Vol X, 8 - 9 ENGLISH SECTION August - Sept., 1969

RESOLUTIONS

accepted at the Seventy-sixth Annual Meeting and Conference of The National Council of Women of Canada

Westminster College, University of Western Ontario, London, Ont. — June 2—5, 1969.

1. WHEREAS, Disqualifications and omissions in public pension plans and the additional restrictions applied to women contributors in private pension plans militate against the achievement of economic security by women in their old age, do not give adequate protection to the family of a female contributor if her income withdrawn through disability, death or old age, and do not reflect the increasingly important financial role played by women in their families; therefore

RESOLVED, That the National Council of Women of Canada request the government of Canada to reconsider the pension plans under public administration to take into account:

1. The economic role played by women that is outside the recognized labour market and their intendent right to a personal security based on that contribution.
2. The changing pattern of family life which results in an ever-increasing number of families becoming dependent on the financial contribution of the wife and the intendent rights of the dependent children of the female contributor to orphan's benefits under the plan,
3. The desirability of introducing a greater degree of uniformity of treatment between men and women survivors under the Canada Pension Plan by eradicating reference to the age of the female survivor and replacing it by an income plus dependent childrens qualification with an absolute right to survivor's benefit at age 65, regardless of sex,
4. The absolute necessity of ensuring to everyone, male or female, and regardless of marital status, the right to participate in public pension plans in their own right and the immediate cessation of the practise of arbitrarily depriving survivors of compulsorily accumulated pension benefits due to future marital status; and further be it

RESOLVED, That the National Council of Women of Canada request the Government to carry on an educational program to impress upon women the importance of providing for their economic independence: *and to take steps to persuade* private companies to eliminate differences in pension qualifications for men.

2. WHEREAS, The geophysical characteristics of Canada are of great diversity; and

WHEREAS, The natural features of terrain and the resultant flora and fauna are disappearing as a result of accelerating development; and

WHEREAS, Some regions have unique characteristics which should be preserved for the enjoyment of succeeding generations as has been done in certain areas; therefore

RESOLVED, That the National Council of Women of Canada request the Government of Canada after consultation with peoples affected, to take immediate action to create national parks in significant localities such as the Atlantic Shore, Gaspe, Laurentian forest, Great Lakes shore, Muskoka, Prairies, British Columbia rain forest and Pacific tidal flats; and

RESOLVED, That the establishing of a national park in the Pacific tidal flats area from the Peace Arch to Point Roberts be considered as a matter of extreme urgency; and

RESOLVED, That the National Council of Women of Canada request the government of Canada to ensure that these parks be of sufficient size to preserve the integrity and viability of their natural state, and to ensure that outside the boundary of the park, wherever necessary, such measures be enforced that will safeguard the natural ecology within the park.

3. *Control of Stramonium and other Drugs*

1. WHEREAS, The indiscriminate use of drugs is a proven health and social problem; and

2. WHEREAS, The legal implications require re-assessment; therefore

RESOLVED, That The National Council of Women of Canada request the Government of Canada to extend its studies and investigations of the use of drugs and to intensify the program of public information and education on the use of drugs, with particular emphasis on younger people.

4. *Emergency Resolutions on Hazards of Coloured Television* —

WHEREAS, A recent survey in the United States discloses that a considerable number of colour television sets emit potentially dangerous radiation; and

WHEREAS, Despite the fact that colour television sets in Canada are similar to or the same as those in the United States, the Canadian Standards Association has announced that its

tests have not demonstrated dangerous levels of radiation; and

WHEREAS, Results of these two surveys are conflicting; therefore

RESOLVED, That The National Council of Women of Canada urge the Government of Canada to take steps to ascertain to what extent such a hazard exists in Canada and if necessary take all the required measures to minimize and to eliminate such source of potential danger to the Canadian public.

5. In regard to the Resolution re "The Nationality of Indian Women" —

MOVED by Mrs. Menzies, SECONDED by Mrs. D. M. Robertson, THAT The National Council of Women of Canada circulate the background paper pointing up the anomalies between the Indian Act, the Citizenship Act, and the United Nations Convention on the "Nationality of Married Women", and that when it seems appropriate The National Council of Women of Canada publicly support the position taken therein.

Carried

In reference to the resolution re "The Nationality of Indian Women" submitted by the Manitoba Provincial Council of Women which had not been accepted by the Executive meeting on June 3 as an emergency resolution, it was agreed that a letter should be sent to the Manitoba Provincial Council of Women thanking them for bringing this area of concern to the attention of The National Council of Women of Canada.

Mrs. Menzies reported that two resolutions had been forwarded to the International Council of Women as directed by the Executive in January 1969:

a. "Peace Keeping"

b. "Family Unit for Taxation Purposes."

These two resolution were forwarded to ICM in May with background material. It was agreed to ratify this action.

* * *

LIST OF OFFICERS AND CHAIRMEN ELECTED FOR 1969-70:

President
Mrs. S. M. Milne, Winnipeg, Man.

Vice-Presidents
1. Miss S. M. Steadman, Ottawa, Ont.
2. Mrs. John Decore, Edmonton, Alta.
3. Mrs. R. A. Creighton, Vancouver, B.C.
4. Mrs. Wm. J. Quartermain, Moncton,, N.B.
5. Mrs. Samuel Heft, Winnipeg, Man.
6. Mrs. H. T. Fargey, Montreal, Que.
7. Mrs. C. W. Mellish, Vancouver, B.C.

Recording Secretary
Mrs. John Hnatyshyn, Saskatoon, Sask.

Corresponding Secretary
Mrs. R. B. Hale, Ottawa, Ont.

Treasurer
Mrs. J. B. Palmer, Islington, Ont.

Chairmen:
Arts & Letters
Mrs. S. S. Jacobson, Halifax, N.S.
Conservation & Recreation
Mrs. M. B. Sanford, White Rock, B.C.
Economics
Mrs. M. W. Menzies, Winnipeg, Man.
Education
Mrs. G. H. Guest, Montreal, Que.
Films
Mrs. S. C. Perry, Halifax, N.S.
Health
Miss K. Morrissy, Fredericton, N.B.
Housing & Community Planning
Mrs. J. R. Hoag, Regina, Sask.
International Affairs
Mrs. A. G. Volpe, Toronto, Ont.
Laws
Mrs. G. Birtz, Montreal, Que.
Migration & Citizenship
Dr. Nina F. Cohen, Montreal, Que.
Public Safety
Mrs. Seeta G. Sinclair, London, Ont.
Radio & Television
Mrs. H. J. Welch, Vancouver, B.C.
Social Welfare
Mrs. J. E. Butler, St. John's, Nfld.
Trades & Professions
Mrs. W. E. Colpitts, Halifax, N.S.

Delegates to Bangkok:	Alternates:
Mrs. John Hnatyshyn	Mrs. H. G. Welch
Mrs. Samuel Heft	Mrs. N. Baker
Mrs. J. B. Palmer	Miss Ethel Soper
Mrs. E. R. Jarman	Mrs. Blythe Eagles
Mrs. R. B. Ramsay	Mrs. J. A. Pylypuik
Mrs. G. G. Henderson	
Mrs. G. A. Klinck	
Mrs. R. M. Devereux	
Mrs. Bernard Kane	

—o—

Dear Editor:

May I congratulate you on the fine work as editor of the publication "Promin". I enjoy reading every page of it. Your committee also deserves credit. Keep up the good work. The Ukrainians all over Canada are very proud of "Promin", and a lot of English speaking people as well read "Promin" and enjoy it.

Mrs. Mary Kuprowsky,
Sheho, Sask.

— — —

З приводу несподіваної смерти членкині, бл. п. Михайліни Будник, відділ при Катедрі св. Івана в Едмонтоні висловлює співчуття родині покійної і разом з тим складає $15.00 на нев'янучий вінок в користь журнала „Промінь".

За відділ — М. Мельничук, секр.

Наталія Кібець

По країні наших батьків

ВЕЛИКЕ МЕЖИРІЧЧЯ

Північно - східня частина Українського Полісся займає низинну місцевість між долинами рік Прип'яті, Дніпра і Десни.

На великому просторі їх межиріччя з давних-давен жили східні слов'яни. Уже в другій половині першого тисячоліття вони створили багато визначних міст, які відігравали помітну роль в історії Древньої Русі і зберегли своє значення до нашого часу. Серед них такі міста, як Чернігів, Житомир, Луцьк і інші.

Чернігів є головним містом Чернігівської області або Чернігівщини. Це північна область України, землі якої межують з землями Білорусії і Росії. В Чернігові сходяться залізничні колії Ніжин-Чернігів-Гомель і Овруч-Чернігів. Шосе (автострада) зв'язує Чернігів з Києвом, Гомелем і далі з Ленінградом. Розташований Чернігів на правому березі (високому) Десни. Час заснування Чернігова сягає в глибоку давнину. Колись він був головним містом слов'янського племені сіверян.

Перші данні про нього зустрічаємо в документах 907 року в древньо-руському договорі князя Олега з Візантією. В 1024 році Чернігів був столицею князівства Чернігівського. Те князівство в часи свого розвитку охоплювало майже всю лівобережну Україну і сягало аж до ріки Оки, що впадає в ріку Волгу, та до Передкавказзя. Назву свою за переказами дістав від чорної могили, де похований князь Чорний. А могила ця височить поруч з Єлецьким манастирем (будова XII ст.). Існує також і інша думка: ніби Чернігів взяв свою назву від чорних, непрохідних лісів, які оточували місто.

Вже на початку X ст. у Чернігові, була широко розвинута міжнародна торгівля. Кілька разів місто збурювали половці. А в 1239 р. орда Батія його цілком зруйнувала. В 1482 і 1497 роках був знову спалений під час набігів кримських татар. Під час другої світової війни він був знову знищений. Тепер місто відбудовується і внедовзі ввійде в коло гарних українських міст. Над Десною росте великий парк, з якого відкривається великий вигляд на Десну і Задесення. У місті збереглося багато історичних та архітектурних пам'ятників. Під'їжджаючи до Чернігова, ще здалеку можна побачити архітектурні ансамблі старовинних соборів і монастирів XII ст. Збереглися вали стародавнього Чернігівського кремля, на яких стоять гармати, що ними була озброєна фортеця. Видатним архітектурним пам'ятником є Спасопреображенський собор (в кремлі) — будова часів Древньоруської держави. В ньому поховано князя Ігоря Сіверського. Поруч височить недавно реставрований після II-ої світової війни Борисо-Глібський собор 1120—1123 рр. невідомого архітектора. На північ від нього — дзвіниця і будинок колишнього чернігівського колегіуму (1701 р.). Цікавий що до архітектури будинок колишньої полкової канцелярії збудований в XVII ст. Про минуле чернігівщини, про її історію розповідають численні експонати чернігівських музеїв.

У Чернігові жили і працювали видатні діячі української культури. На березі Десни — на Болдиних горах в Тройцькому монастирі, серед гилястих дубів та берез біліє мармуровий пам'ятник на могилі відомого українського поета-байкаря Леоніда Глібова. В Чернігіві він прожив 35 років (1858—1893). Тут він працював учителем гімназії і писав байки. Недалеко від Болдиних гір у затишному будинку багато років жив і помер великий український письменник Михайло Коцюбинський. В 1829 році в Чернігові проїздом зупинявся Микола В. Гоголь. Тут двічі бував Олександер С. Пушкін, російський поет, коли їхав в 1820 році на заслання і в 1824 р. повертаючись з одеського заслання. Бував тут і Тарас Шевченко, який приїздив для вивчення чернігівських історичних пам'яток. Тут він намалював кілька портретів. В Чернігові також вчився і закінчив гімназію відомий російський письменник Гліб Успенський. Жив і працював також український письменник Олекса Десняк. В селі Сосниці Чернігівської області родився, виріс і учився відомий український письменник, кіно-постановник і режисер Олександер Довженко. Його твори, як „Зачарована Десна", „Нащадки запорожців", „Мати", „Земля" й інші відомі поза межами України (помер 25 листопада 1956 року).

Вище від Чернігіва Десна тече рівниною, кружляє між плоскими берегами. Серед луків розкидані численні озера та болота. На півдні Сосницького району деснянські луки зливаються з луками Сейму, що впадає тут у Десну.

Сейм майже в широтному напрямі зі сходу на захід, протікає через північну частину Лівобережжя України. З наближенням до Новгород-Сіверського р-ну правий берег Десни стає крутішим, на поверхню виходять давні геологічні нашарування і серед них поклади крейди. Біла крейда виступає по ярах і в урвищах, створюючи мальовничі береги. Крейду використовують для випалювання вапна і виробництва цементу.

НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ — красиве покрите зеленню місто на правому березі Десни. Назва пішла від племені сіверян, які проживали в районі рік Десни, Сейму і Сули. У 908 році Новгород-Сіверський став стольним містом Сіверського князівства. Сміливий, хоч і невдалий похід за Дон проти половців новгород-сіверського князя Ігоря Святославовича в 1185 р. оспівано в літературній пам'ятці „Слово о полку Ігоревим". У місті є манастир збудований в XVII ст., стіни і башти якого своїми формами свідчать про архітектурне зодчество українського народу. Настоятель монастиря талановитий письменник і культурний діяч Лазар Баранович відкрив тут у 1663 році друкарню, в якій друкувалися книги церковного і світського змісту. У манастирі збереглися старовинні споруди. Серед пам'ятників минулого привертає увагу тріумфальна арка. На арці зображені герби міст, що входили до складу Новгород Сіверського князівства.

Серед численних інших міст у південній частині Чернігівської області відзначається стародавній НІЖИН. Понад 300 років тому це місто було відоме, як полкове місто одного з найбільших козацьких полків війська Богдана Хмельницького. Стоїть Ніжин на рівнині, через яку протікає річка Остер — притока Десни. Найвизначнішою історичною пам'яткою міста є Ніжинський педагогічний інститут, у минулому — ліцей заснований в 1820 році. Колись тут вчився Микола Гоголь, Євген Гребінка і Леонід Глібів. Тепер в цьому інституті здобувають освіту понад три тисячі студентів. Інститут має лабораторії, наукові кабінети і один з найкращих на Україні мічуренський музей при ботанічному саді. Названий ім'ям російського науковця в галузі генетики і селекції рослин Івана В. Мічуріна. Українці мають своїх визначних науковців в галузі садівництва Володимира Львовича Симиренка, паталогії і плодоводства Лева Платоновича Симиренка але про їх забули. В Ніжині працює кілька заводів: механічний, клінкерний, обозний та інші. Мешканці займаються городництвом вирощуючи широковідомі ніжинські огірки. Переважна кількість яких засолюється на місцевому овочевопереробному заводі.

Недалеко від Ніжина розташовано село ЗАНЬКИ де народилася видатна українська артистка Марія Заньковецька.

При впадані ріки Остер у Десну, лежить невелике але красиве місто ОСТЕР. Влітку сюди з'їзджаються на відпочинок не лише киявляне а й москвичи та ленінградці і то найбільше. Остер заснований Володимиром Мономахом ще в 1098 році і згадується в старовинних літописах як місто на „Вестрі". В 1136 році він перейшов під володіння сина Мономаха — засновника Москви Юрія Долгорукова. Пізніше Остер у літописах називаєтьсь Гюрчевим містечком. Тут збереглися залишки храму збудованого Долгоруковим, так звана Юрієва божниця. На його стінах ще можна побачити фрески XII століття.

Зелене село СЕДНІВ, що лежить на правому березі ріки Сков, має також давню історію. Про неї нагадують старовинні вази навколо села — рештки укріплень часів Київської Русі. Тоді це було місто, про яке згадується в літописах під 1067 роком. З пам'ятників пізніших часів тут зберігся будинок „кам'яниця" (споруджений в XV—XVI ст. з стінами двометрової товщини), який належав поміщикам Лизогубам. Тарас Шевченко змалював його коли був в гостях у Лизогубів в 1847 році. Ще й досі стоїть будинок і стара липа де жив великий кобзар, писав свої вірші і малював. В будинку Лизогубів міститься зараз середня школа.

На лівому березі річки Удай розташовані ПРИЛУКИ. Належать до старовинних українських міст. Згадується ще в заповіті князя Київської Русі Володимиром Мономахом. В XVIII ст. було полковим містом. Тарас Шевченко бував тут двічі: в 1845 році, як член київської археографічної комісії і в 1859 році — після повернення із заслання.

У Київському музеї експонується чудова акварель Гусинського манастиря в Прилуках виконана Т. Шевченком в 1845 році. В одному із центральних скверів міста стоїть пам'ятник Т. Шевченкові.

Районний центр ІЧНЯ — селище миського типу є батьківщиною відомого українського письменника С. В. Василиченка (його твори:

„Мужицька аритметика", „На хуторі", „Талант" і інші).

У 18 кілометрах від Ічні є курорт КАЧАНІВКА з старовинним парком і палацом. Сюди в маєток Г. С. Тарнавського приїздили видатні діячі української і російської культури: Віктор Забіла, Марко Вовчок, Микола Гоголь, В. А. Жуковський. У 1843-44 і 1859 рр. в Качанівці бував Тарас Шевченко. Відомий композитор М. І. Глинка написав тут оперу „Руслан і Людмила", а приятель Т. Шевченка художник В. І. Штернберг написав картину „Глінка в Качанівці". Глінка написав музику на дві українські пісні „Не щебечи соловейку" і „Гуде вітер вельми в полі" — слова Віктора Забіли. Пізніше гостював тут відомий український художник Ілля Ю. Репін, а також перебували художник Володимир і Костянтин Маковські, М. Ге, Врубель і І. Прянишников.

Село ТРОСТЯНЕЦЬ, Срібнянського району славиться своїм чудовим парком-заповідником, і є одним з кращих зразків садово-паркової архітектури.

На березі Дніпра розкинувся ЛЮБЕЧ. Згадується у літописах, ще в IX столітті, коли ним оволодів князь Олег, звільнивши місто від данини хазарам. В ті часи Любеч був багатолюдним містом і в договорі Олега з греками він згадується поруч з Києвом і Чернігівом. Любеч відігравав значну ралю в політичному житті староруської держави. У 1097 і 1135 рр. тут відбувалися з'їзди князів Київської Русі, на яких вони намагалися домовитися про припинення міжусобних воєн. Після татарської навали Любеч остаточно занепав і в літописах про нього вже не згадується.

Не можна оминути село ДЕГТЯРІ, яке славиться своїми талановитими вишивальницями. Вироби яких можна зустріти в багатьох музеях і на виставках.

В селі ПАЛЬЧИКИ стоїть пам'ятник Петру І. Прокоповичу — одному з видатних пасічників на Україні. Ще в 1814 році він створив перший у світі розбірний рамковий вулик, поклавши цим початок новій системі пасічництва. Він розробив також методи догляду та утримання бджіл і інше. В селі Митченках поблизу Батурина в 1826 році П. І. Прокопович заснував народну школу пасічників.

В третю річницю смерти дорогого мужа, батька, діду, бл. пам'яті Франка Дяковського, складаю $10.00 на журнал „Промінь". Пам'ять про покійного буде вічною в наших серцях. Теофіля Дяковська, Гримзбі.

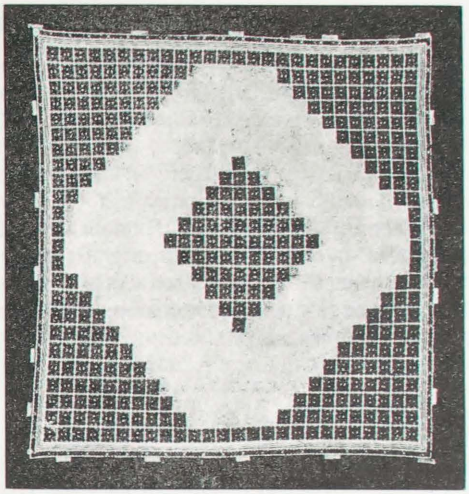

Оригінальна серветка на малий столик. Вишивка складається з дрібних квадратових мотивів, розміщений степенями в рогах і посередині серветки. Довкруги серветка обведена рядками хрестиків в красках: жовта, чорна, відтак дрібний мотив вишивки, а самим беріжком обмітка усіх красок на переміну.

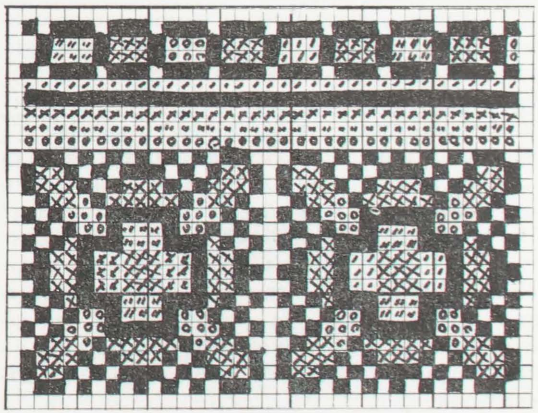

ДМС НИТКИ КРАСКИ:

■ чорна
x червона
" зелена
˙ синя
o жовта

Замість квітів на свіжу могилу моєї дорогої стрийни, бл. п. Марії Бучковської, яка упокоїлась 8-го липня 1969 р. в м. Вінніпезі, складаю $5.00 на журнал „Промінь". Марія Корпан, Реджайна.

— — — —

У шості роковини смерти мого дорогого мужа, бл. п. Михайла Семчишина, який відійшов у вічність 5 жовтня 1963 року, кожного року я кладу на дорогу могилу найкращі квіти-рожі, а це на пресовий фонд журнала „Промінь" $6.00. Дружина Ольга Семчишин, Торонто.

ЛИСТИ ВІДНАХОДЯТЬ АДРЕСУ

„Листи без Адреси" — назва не оригінальна й знавець перлин світової літератури, взявши до рук книжку поезій Віри Ворскло, якщо він прагматист цього вужчого, бездарного поняття прагматизму — не буде її читати. Але в класичній російській літературі доби романтизму знаходимо не лишень **„Письма без адреса"**, а також **„Горе от ума"**, проте від того ніхто ще не перестав читати книги **„Лихо з розуму"** В. Чорновола. І коли запозичення назви В. Чорновіл зробив свідомо, у Віри Ворскло воно якраз навпаки:

Напишу листа я без адреси,
Човником пущу його в струмок.[1]

Вже такі, перші, рядки збірки Віри Ворскло наносять читачеві соняшний настрій. Цього настрою не всилі затемнити песимітсичні, якось навіть трагічні, останні два рядки супровідного вірша збірки:

І дарма чекатиму я в гості
Вістку, що не прийде нізвідкіль.[2]

І справді, душа поетеси поміж початковими й кінцевими рядками виплюснула майже дитячу, соняшну радість вічного руху; важко повірити, що поштовх поетеси увінчається неуспіхом, бож там і „срібні крила", і „країна соняшних думок", і „пурпуровий шлях мрій", і „зоряна країна"... хіба ж можливо припускати, що човник поетеси утоне і не діб'ється до мети? Ні, листи віднаходять адресу. Такі човники не тонуть. В межах суб'єктивного бачення кожного поета **настрій** не повинен бути явищем цілком відокремленим від сприймальних здібностей читача. Суб'єктивний світ Віри Ворскло — сприймальний, подамо хоч би такий, цілком досконалий вірш:

Я шукала щастя по усій землі,
А воно лежало в мене на столі:
Крапелька чорнила, ручка і папір,
Черешневі зорі заглядали в двір.

Щастя, моє щастя, запашна зорінь!
Ти з мого страждання, ти з моїх терпінь.
Ти — уяви скрипка, ти — бажань жага,
Ти моя іскриста пісня дорога...

Я шукала щастя в зоряних очах,
Але можна щастя в пісні зустрічать.
Я шукала щастя по усій землі,
А воно лежало в мене на столі.[3]

Якось спеціяльного, важливого, чи навіть нового відкриття — немає в цих рядках. Зате є свіжий настрій, що негайно передається читачеві. Вагомість настрою розуміє сама поетеса, бо ось:

Колись засну і більше не проснуся,
І буде сон солодкий, наче мед.
Хмаринки білі, наче білі гуси
Торкатимуть блакитний очерет.

Тому так жадібно я п'ю мінливі фарби
І відчуваю зраду, горе й біль.
Раз я жива — життя безмежно гарне,
Воно таке прекрасне, наче хміль.

Коли в сльозах бажаю я умерти,
То це з розпуки, тільки жартома.
Життя в мільйон разів є краще смерти,
Любови краще, слави і вина.[4]

Таких віршів-листів, що передають настрій у збірці разом 98. Не кожен з них естетично досконалий, але велика більшість з них має зерно суб'єктивної оригінальности поетеси.

Метафоричне бачення поетеси в збірці далеко не випадкове, хоч визволене від тієї штучної надуманості, якою вражають навмисні метафори. Ось хоч би: „іскорка щастя" (стор. 7), „теплокрилий вітрець" (стор. 9), „блакитна стежка" (стор. 10, „криниця чудес" (стор. 14) — передають читачеві соняшний оптимізм поетеси, який вона постійно, хоч і даремно, намагається сховати від читача. Проте в поезії Віри Ворскло значно більше порівнянь ніж метафор. У неї: „радість-птах", „надія-незабудька" (стор. 6), „хмариночка-хустинка", „щастя — рибка в ставку" (стор. 7), „очі — життя прикраса", „любов — сонця друг" (стор. 12), „мова — запашна калина" (стор. 13), аби згадати лишень декілька з великого поетичного арсеналу оригінальних порівнянь поетеси, де також панує непідроблений оптимізм.

Мабудь, найбільш невдалим у книзі Віри Ворскло є римування, майже завжди не точне, а подекуди просто погане. Згадати хоч би: „зник — золотих", „кінць — уся" (стор. 5), „красою — потребую", „прикрас — образ" (стор. 6, „сіронавісник — пісні" (стор. 12) — це не випадкові, а просто кепські рими, найслабша сторінка поетеси. Поготів, можна дошукатись у збірці й мовних неточностей: „хмильніша" (треба хмільніша, від „хмільний", стор. 20), „знова (треба: знову, стор. 21), „бід-

[1] Цит. твір, стор. 5.
[2] Там же.
[3] Цит. твір, стор. 56.
[4] Там же, стор. 62.

нім" (треба: бідним, стор. 22), „сильвети" (треба: силюети, стор. 26), новотвір: „мерзулічки" (треба б: мерзулечки, стор. 28-, „розпростертий" (треба: розпростелений, стор. 29), а вже тільки тому, аби зримувати зі словом „біда" — вживати русизму „холода" (стор. 65) — зовсім не годиться.

Все це дрібниці, проте їх не слід легковажити, хоч якоїсь особливої загрози поезії Віри Ворскло вони не чинять. За ввесь лірично-настроєвий стрижень править палка любов до рідної землі, закономірність поетичного бачення і віра в справедливість почувань:

Це не риба — просто щастя.
Щастя, що в руках тече.
О, яке зрадливе часто:
Блисне, плюскне і втече.

А, була, воно на нитці
Ось, трепоче* у руці,
І смішні маленькій квітці
Всі захоплення оці.

Враз зірвалось — і в озерце,
І сховалося на дні,
Щоб водити знову серце,
Наче поплав, по воді.[5]

І зараз же, немов відповідь, на власний сумнів:

...А серце — розспівана птиця
Веселку із мрії пряде,
І щастя ясне йому сниться
Й кохання палке, молоде.

Малюєм ми щастя, пісню,
Кохання малюєм з прикрас.
Вони не подібні на дійсність,
А тільки подібні на нас.[6]

У власнім суб'єктивнім баченні — Віра Ворскло відкриває багато такого, що можна назвати життєвою правдою. Її поезія ставить її одною з перших українських поетес у екзилі. Поручаю всім, хто любить поезію, прочитати **„Листи без Адреси"** і самі переконаєтесь, що адресу не так уже й важко віднайти.

Ще кілька слів про технічне і мистецьке оформлення книжки. На мою думку, мабуть з економних мотивів, збірку затиснено в прокрустове ліжко можливоїощадності аркушів. Естетично вона на цьому не користає. Мистець Микола Бідняк — доказав нам, що знається на законах каліграфії, й тільки. Понад тими недосконалостями панує скромність, панує поетичний дар Віри Ворскло. **Ігор Шанковський.**

---

[6] Там же, стор. 27.
* Треба: трепече, — І. Ш.
[5] Цит. твір, стор. 21.

ВОНИ ЗАСЛУГОВУЮТЬ НА ПРИЗНАННЯ

Святкуючи десятиліття журнала „Промінь", не можна проминути заслуг референток журнала при відділах Союзу Українок Канади. Вони з великою посвятою працюють у своїх місцевостях і колектують передплати, здобувають нових передплатниць, роблять заклики на пожертви при різних імпрезах, пишуть листи до редакції, клопочуться і дбають про журнал. Не раз і своїх гроший докладають на пересилку.

Редакція не завжди має нагоду подякувати їм за труди. Добре було б, коли б відділи самі старались написати про працю своїх референток, вислати знимку. Без посвяти референток було б важко адміністрації вести свою працю.

Одною з таких заслужених референток є пані Анна Бойко, членка відділу ім. Княгині Ольги при Катедрі Св. Володимира в Торонті. Скромна у своїй особі, вона совісно і пильно працює референткою через останніх девять років. Якось будучи в Торонті, я припадково зустрілась з пані Бойко. Погомоніли. Я подякувала їй за труди для журнала. А вона у відповідь каже: „Я ще не заслужила на похвалу, працю що виконую у відділі, так само як інші виконують свою". Вона не скаржиться, що їй важко, бо ж пані Бойко, крім журнала виконує багато іншої праці в жіночім товаристві в громаді. Вона одна з багатьох.

Анна Бойко

Хай цих кілька скромних рядків будуть оцінкою за труди пані Анні Бойко членці відділу ім. Кн. Ольги в Торонті.

Н. Когуська.

— — —

Того, що голосно говорить, — чують; того, що мудро говорить, — слухають.

Гліб Авабін.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ВИЙДИ, ВИЙДИ, СОНЕЧКО

Народна пісня

Вийди, вийди, сонечко,
На дідове полечко,
На бабине зіллячко,
На наше подвір'ячко.

На весняні квітоньки,
На маленькі дітоньки,
Там вони граються,
Тебе дожидаються.

ІВАСИК ХОЧЕ СТАТИ ШКОЛЯРЕМ

Дуже хотілося Івасикові стати школярем. Вже і Юрко, і Дмитрик, і Наталка пішли до школи. А йому ще цілий рік ходити в дитячий садок! Звичайно, і там непогано. Та хіба порівняти дитячий садок зі школою! У школі і читати, і писати вчать та оцінки ставлять. А тут — грайся та грайся. Правда, вони ще малюють, ліплять. Але за це їх ніхто школярами не називає.

І раптом Івасик придумав, аж негайно стати школярем. Вимазав праву руку в чорнило і пішов на вулицю. Хай усі думають, що він уміє писати, що він — школяр.

Іде Івасик, гордовито рукою розмахує. Коли назустріч — якась жінка. Подивилася пильно на нього — нічого не сказала, пройшла мимо. А Івасик на радощах ще більше замахав рукою. Минув один квартал, другий. Тут йому пити схотілося. Підійшов до лотка з водою, що під парасолькою стояв. Пошукав у кишені гроші, знайшов доляра — мама на морозиво дала — простягнув їх продавщині:

— Дайте, будь ласка, з сиропом.

А сам подає гроші так, щоб продавщиця чорнильну пляму на руці бачила.

Налила йому продавщиця води, та ще старенькому дідусеві. Поклала решту на лоток одразу обом. Йому і дідусеві.

Потягнувся було Івасик за рештою, а яка його — не знає.

Знітився Івасик, крутиться на місці. А тут продавщиця каже:

— Гроші візьми.

— Оце мої! — невпевнено запитав Івасик.

— Авжеж твої. Хіба рахувати не вмієш? А ще школяр!

Узяв Івасик гроші, сховав забруднену руку в кишеню — і мерщій від лотка.

Зрозумів, що не по чорнильних плямах пізнають школярів.

Олег Буцень

ОЙ ГАЮ МІЙ, ГАЮ

Народна пісня

Ой гаю мій, гаю,
Я в тобі часто буваю,
Барвіночком прикрашаю,
Василечком засіваю.

ЯК НАЗВАТИ ЗАЙЧИКА?

Народився в лісі маленький зайчик. Думала-думала мама-зайчиха: як назвати сина? Хотіла дати йому таке ім'я, щоб і не було звичайне, і щоб жити з ним було легко. Думала-думала і назвала синка Тигром.

Побіг зайчик на вулицю. Бачить, козенята бігають, стрибають. Весело їм.

— І я хочу, — каже, — з вами погратися.

— А ти хто такий? — питають козенята. — Як тебе звати?

— Я Тигр, — відповідає зайчик.

Коли козенята таке почули, злякались. І порозбігалися в різні сторони, поховалися попід кущиками. А зайчик залишився сам, побавитися-погратися нема з ким.

Прийшов він додому та й каже:

— Не хочу бути Тигром, бо ніхто не хоче зі мною гратися.

Задумалася зайчиха. Як назвати сина- А хоче ж дати йому таке ім'я, щоб і не було звичайне, і щоб жити з ним було легко. Думала-думала і назвала його Вовком.

Побіг зайчик на вулицю. Бачить, телята бігають, стрибають.

— Чи можу і я, — питає, — з вами погратися?

— А ти хто такий? — питають телята. — Як тебе звати?

— Я Вовк, — відповідає зайчик.

Коли телята це почули, так і накинулися на зайчика. Ріжками його покололи, ніжками потоптали.

— Накінець, — кажуть, — потрапив ти в наші руки! Тепер бережись! Ледве вирвався зайчик, втік. Прийшов додому, плаче, побиті бочки облизує.

— Не хочу, — каже, — бути Вовком. Б'ють мене, гратися не хочуть зі мною.

Задумалася зайчиха. Як назвати сина „А що, — думає, — коли його назвати просто Зайцем".

Побіг Заєць на вулицю. Бачить, різні звірятка погратися вийшли. Лисенята на траві перевертаються, хом'ячата в хованки грають, борсучата на перегони бігають.

— Чи можу я з вами побавитися? — питає зайчик.

— А хто ти такий? — запитують звірята. Як тебе звати?

— Я Заєць.

— О, який ти пухнатенький! — вигукнули хомя'чата. — який миленький! Ходи з нами в хованки гратися.

І з нами! — закричали борсучата.

Цілий день бавився зайчик. На траві перевертався, наперегони бігав, в хованки грався. Навіть змучився. І увесь час дивується: „Яке чудове ім'я Заєць!". **А. Лелевр**

СНІГУРОЧКА

Вже курочка
Снігурочка
проснулася, летить
із сідала.

— Не снідала,
не снідала, — кричить,
до мене сокорить.
Я курочці
Снігурочці
даю щодня просце.

А курочка
Снігурочка
дає мені за це
ось отаке яйце.

В. Швець

ІМПРЕЗА НА „ПРОМІНЬ"
Гамільтон, Онт.

Заходами жіночого т-ва ім. Л. Українки відбулась імпреза присвячена журналові „Промінь" у його 10-річчя. Імпреза відбулась 4 травня 1969 р. в залі Собору св. Володимира.

На це свято прибула з Торонта голова Союзу Українок Канади пані Леся Хорош-Грегорі, як головна доповідачка. Програмою керувала рек. секретарка пані Марія Пасіка.

Програму відкрила голова відділу пані Марія Пилипюк, привітавши гостей. Пані А. Токарик, уступивша голова Союзу Українок Канади представила гостю доповідачку — пані Л. Хорош-Грегорі.

У своїй обширній промові пані Хорош дала оцінку успішної праці тим паням, що зуміли покликати цей журнал до життя, оцінила зміст журнала. Доповідачка підкреслила важливість плекання рідної мови, читання своєї преси, літератури, рекомендуючи різні проекти та прогульки. Між іншим говорила також про справу набуття власного будинку на Музей Союзу Українок Канади.

Подяку пані Хорош зложила заст. голови т-ва пані Марія Січова і за труди та відвідини вручила їй маленький подарунок.

Слово до учасників свята виголосила голова Пров. Екзекутиви Союзу на Східню Канаду, пані Орися Сушко. Вона говорила про ювілей 10-ліття журнала „Промінь", його працю і закликала членок його піддержувати, приєднувати йому нових передплатників і складати жертви на його потреби.

Кінцеве слово подяки гостям учасникам сказав Всеч. Прот. В. Федак, зложив побажання в успіхи праці голові Союзу Українок Канади пані Л. Хорош-Грегорі. Слово подяки виголосила також голова т-ва пані М. Пилипяк. Комітет господинь подав перекуску. На прийнятті зібрано $20.00 на прес. фонд.

Марія Пелепяк, референтка журнала при відділі.

ІМПРЕЗА В 10-ЛІТТЯ ЖУРНАЛА

Відділ Доньки України у Флин Флоні, Ман. влаштував чайний вечір в домі пані Р. Малюти. Цим чайним прийняттям ми відзначували 10-ліття нашого журнала „Промінь".

Програма вечора почалась читанням реферата про журнал і завдання преси в житті громадським. Опісля прочитано було кілька вибраних статтей або нарисів з журнала. Решта вечора пройшла на дружній товариській гутірці.

Всі членки нашого жіночого т-ва дуже поважно віднеслись до імпрези, засвідчивши це своєю присутністю на вечорі. Увесь фінансовий прибуток з вечора призначено на пресовий фонд журнала. Друга наша жертва на пресовий фонд „Променя" це наш цьогорічний дохід з писанок, який товариство дарує на розбудову журнала.

Кожного року, з початком Великого посту, частина членок нашого відділу збирається раз на тиждень на писання писанок і їх в кінці посту продаємо. Цього року весь дохід наш відділ призначив на журнал.

І так з нагоди 10-ліття журнала „Промінь" посилаємо на продовження праці нашої преси $50.00.

Шановній редакторці та всім працівницям журнала бажаємо найкращих успіхів. Цінимо вашу працю і радіємо нею.

Р. Малюта, секр.

СВЯТО В НАШІЙ ГРОМАДІ
Ту Гилс, Алта

Наша громада Пресв. Тройці у Ту Гилс приготовила врочисте храмове свято, в якім наше жіноче т-во ім. Л. Українки брало активну участь, а голотно приготовило величавий обід для парафіян і гостей.

І так наш храм відбувся 1-го червня 1969 р. Зранку, в годині 9-тій відбулась врочиста Служба Божа. Співав місцевий хор під проводом п. Стефана Мульки. Церква була заповнена вірними, які зійшлись, щоб взеличати цей урочистий день.

По Службі Божій відбувся обхід довкола церкви, а по цім всі вірні зійшли до залі під церквою, де жінки церковної громади приготовили смачний обід. Молитву перед обідом провів Всеч. о. Зубрицький, а по обіді виголосив промову. Промовляв також п. В. Фуштей.

І так закінчилось наше храмове свято, яке було врочисте, де за одним столом засіла громада, гості, як одна родина.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ЮВІЛЕЙНЕ ЧАЙНЕ ПРИЙНЯТТЯ ВІДДІЛУ „ТРИЗУБ" Торонто, Онт.

У неділю, 30-го березня 1969 р. відділ Союзу Українок Канади „Тризуб" при Катедрі Св. Володимира, відзначив свій срібний ювілей — 25-ліття свого існування.

При численній участі гостей та членкинь обидвох відділів при Катедрі, (відділів Св. Кн. Ольги та „Тризуб"), голова панна Стефанія Олійник відкрила цю святочну імпрезу, в залі Катедри при вул. Бетирст ч: 400, вітаючи гостей з далекого Форт Вільяму, Нью-Йорку та Вінніпегу. Вийм-ково гостею була бувша довголітня голова Союзу Українок, пані Ольга Войценко. Митр. прот. о. Дмитро Фотій проказав молитву та поблагословив це святкування.

До почесного наливання чаю покликано добродійок М. Фотій, А. Ференсів та Л. Боднарчук, голову Союзу Українок Лесю Хорош-Ґреґорі, пані: Марію Шевчук, Анну Євчук, І. Вахну, П. Мудру, М. Яремко, Е. Кочу, М. Романко, Н. Шевчук-Сагден.

Відкриття — Митр. о. прот. Д. Фотій і голова Стефанія Олійник

Чин офіційного відкриття Ювілейного Свята виконала перша голова відділу „Тризуб" пані Ольга Гамара, яка була і є одною із найбільш активних членок. Тепер вона є друга заступниця голови Союзу в центральній управі. Пані Гамара дала короткий перебіг важніших подій відділу за час його існування.

Цікаво як постав другий відділ Союзу Українок Канади при Катедрі: У 1944 р. ґурток сумківок, які чулися, що уже повиростали з рядів СУМК, але ще не чулися готові вступити в ряди відділу Св. Кн. Ольги, де їхні матері були вже довгі літа активними членками, рішили створити молодечий відділ Союзу Українок Канади ім. „Тризуб", де можна було б причинитися до поширення праці при Катедрі та в загальній громадській діяльности. Це був военний час і хотілося продовжувати те, що СУМК розпочав, — між іншим, висилку пачок нашим воякам за море, а пізніше поміч нашим военним збігцям в Европі.

Перші збори були скликані 3-го лютого 1944 р., в присутності голови Провінціяльної Екзекутиви, пані Ма-

Бувші голови в хронологічнім порядку, зправа наліво: Ольга Гамара, Галя Яремій, Вероніка Лазар, Мирослава Яремко, Леся Хорош-Ґреґорі, заступниця голови Славка Охітва, Єлисавета Коча, Галя Бевш, Іванна Вахна, Маруся Романко, Наталя Шевчук-Сагден, теперішн голова Стефанія Олійник.

рії Шевчук, членок відділу св. Кн. Ольги: пані Доці Гуцуляк (тепер Мандзюк), пані Калини Сакалюк, і вибрано першу голову „Тризубу", пані Ольгу Гамару. Того ж року на Провінціяльнім З'їзді Східньої Канади пані Гамара і виголосила доповідь на сесії з'їзду, а відділ гостив учасників з'їзду на чайнім прийняттю. В році 1948 відділ „Тризуб", спільно із відділом СУМК узяв активну участь у кампанії будови Катедри. Багато праці виконано на загальнім суспільнім полі: Через участь і представництво у Льокальній Раді Жінок, членки брали участь в багатьох ділянках, як горожанки Канади, особливо ця праця позначилась під час війни.

Влаштовувано різні імпрези спільними силами відділу Св. Кн. Ольги, відділу СУМК-у та відділу ТУС. Багато праці покладали членки при громаді: участь у Катедральному хорі, в культурно-освітніх імпрезах — при недільній та українській школі і багато іншого.

Певне число членкинь відділу „Тризуб" занимали і тепер занимають поважні пости у Провінціяльній Екзекутиві та в центральній Управі Союзу Українок Канади. Членство „Тризуб" надзвичайно горде, що в цім Ювілейнім році відділу „Тризуб", одна із бувших голів відділу тепер очолює Союз Українок Канади — пані Леся Хорош-Ґреґорі. Слідувало вшанування пам'яті членок відділу, які відійшли у вічність: бл. п. Ірина Орищак, Євгенія Гарасимик-Мейнерик.

Покликано всіх бувших голів відділу по черзі їх головства, а ними були пані: Ольга Гамара, Галя Яремій, Вероніка Лазар, Марія Штокало (неприсутня), Ольга Гамара, Мирослава Яремко, Леся Хорош-Ґреґорі, Юлія Кулачковська (неприсутня), Єлисавета Коча, Наталя Туз (неприсутня), Галя Бевш, Розалія Самець (неприсутня), Ольга Приходько (неприсутня), Єлисавета Кибець (тепер пані Лефевр, неприсутня), Іванна Іваночко (неприсутня), Іванна Вахна, Маруся Романко, Наталя Шевчук-Саґден.

В каденції пані Мирослави Яремко (дружина міністра Івана Яремка) проводилася дуже активна праця на культурній, національній та релігійній ниві. Стараннням членкині Ольги Олійник (тепер пані Лему) розпочалася Недільна Школа, в якій майже всі учительські сили були з рядів „Тризуб".

Молодший відділ СУМК ім. Симона Петлюри: зліва направо: голова Даруся Майнер, Ким Воробець, Віра і Галя Цікало, Дебі Воробець, Діяна Твазник, Даруся Москалюк .Вихователькн — пані Вероніка Твазник, Катерина Майнер, (Анна Воробець), Ірина Шиповик.

Пані Калина Сакалюк, почесна голова Союзу Українок вшанувала кожну присутню бувшу голову квітами. Голова Союзу Українок пані Леся Хорош-Ґреґорі, вручила грамоти трьом членкам, які вже 25 літ активними в Союзі: панням — Ользі Гамарі, Галі Ласько, Анастасії Пасерб. Заступниця голови панна Клавдія Коропецька провела коротку мистецьку програму, яка складалася з виступів молодих артистів, які рік-річно одержують високе відзначення на музичнім Фестивалі „Ківаніс": Скрипкові дуети виконали сестри Даньків: Филис і Маруся, при фортепіяновім акомпаньяменті Галини Бовкун. Молоденький бас-баритон Тарас Шиповик включив у свій виступ пісні, за які повиграваз нагороди у цьогорічнім фестивалі. (Акомпаньювала С. Олійник).

Обидва відділи СУМК-у при Катедрі — молодший ім. Симона Петлюри і старший ім. Юрія Гасана, приготовили цікаву виставку їх ручних робіт, які були виконані під керівництвом пані Ірини Шиловик та пані Ольги Воробець. Після офіційної частини програми, членки угощували присутніх смачною перекускою.

Ольга Козак, секр.

Вручення грамот „25-літним членкам" Союзу Українок Канади головою Союзу Українок Канади пані Лесею Хорош-Ґрегорі: Зліва направо: Анастасія Пасерб, Ольга Гамара, Леся Хорош-Ґрегорі, Галя Ласько.

ПОПРАВКА

На стор. 30 в ч. 7, у звіті річної діяльности відділу ім. Св. Ольги в Айтуні було помилково видруковане імя касирки т-ва. Має бути пані Ш. Смицнюк, а не Семенюк.

СВЯТО ГЕРОЇНЬ — ГРИМЗБІ, ОНТ.

Перший ряд зліва направо: С. Шпитковська, М. Шувера, Л. Білушенко — голова т-ва, Леся Хорош-Грегорі — голова Союзу Українок Канади, М. Шпитковська, А. Міненко, Т. Дяковська. Другий ряд: М. Бурак, пані Мельник, М. Шпитковська, Д. Гончар, В. Ткаченко Л. Прокоменко, Л. Монастирська, А. Шувера і пані Салевська.

Дня 23-го лютого, 1969 року заходом Союзу Українок Канади ім. кн. Ольги в Грімзбі було влаштовано „Свято Героїнь". На це свято прибула спеціяльно запрошена голова Союзу Українок Канади, пані Л. Хорош-Грегорі з Торонта.

В церкві, після Служби Божої, була відслужена Панахида по жінках, які життя своє зложили в боротьбі за батьківщину, імена яких в нашому народі згадуються з року в рік, як героїнь.

Святочна програма розпочалася в 3-ій год. після обіду. Свято відкрила колишня довголітня голова пані Т. Дяковська. Програма свята була коротка, але цікава. В програмі взяли участь діти і членкині відділу. Першою точкою було: „Гей, там на горі" у виконанні дівчаток, Валі Прокоменко, Марусі, Наталі і Наступні Шпитковських і Віри Василечко у супроводі гітари М. Міненка. Відтак дівчатка, Даруся Гусак, Віра Василечко, Маруся, Наступня і Наталя Шпитковські продеклямували вірш Лесі Українки „Сім Струн". Святочну доповідь виголосила голова пані Л. Хорош-Грегорі. В своїй доповіді пані Л. Хорош згадала про героїчний подвиг українських жінок, а особливо зупинилася на постаті Харитї Кононенко. Доповідь була дуже цікава, змістовна і на часі. Дальшою точкою був виступ жіночого хору нашого відділу, який під супровід мандолін, проспівав чотири пісні переплівши деклямацією. „Чи знаєш ти" і „Сонце заходить" жіночий хор проспівав мелодійно і бадьоро. Вірш Олени Теліги „Засудженим" продеклямувала пані М. Бурак. Відтак хор проспівав „Через балку летить галка" та „Журавлі", чим і закінчили мистецьку частину свята. Кінцеве слово виголосила голова відділу пані Л. Білушенко. Вона подякувала пані Л. Хорош за цікаву доповідь і прибуття. З цього Свята було приділено на Музей в Торонті 15.00 долярів від відділу.

А. Міненко
Культ. Осв. реф.

ІМПРЕЗА 10-ЛІТТЯ ЖІНОЧОГО ХОРУ ПРИ СОБОРІ СВ. СОФІЇ В МОНТРЕАЛІ

Пісне! Велична, рідна пісне!
Розправ свої високолетні крила
В великий день!
Без тебе серце в грудях трісне,
З тобою викрешемо з серця, як [з кресала
Святий огонь.

Роман Купчинський.

Серед сірих буднів життя, так радісно провести вечір на культурній імпрезі. Тому я завжди вдячна відділові Союзу Українок Доньок України, коли вони запросять мене на свою імпрезу.

І так дня 14 травня ц. р. такою культурною мистецькою імпрезою було відмічення 10-ліття жіночого хору при Соборі св. Софії під мистецькою диригентурою Всеч. Протопр. о. Володимира Слюзара, довголітнього настоятеля Собору. Треба відмітити, що впродовж довгих 43 років о. Володимир був диригентом рідних хорів.

Імпрезу відкрила пані Маруся Текела в українській, французькій та англійській мовах. Фортепіяновий супровід виконувала наша славна піяністка Люба Жук. Пані Галина Мельник заповідала поодинокі точки в англійській мові. На залі було багато гостей інших народностей — членок Монтреальської Жіночої Ради. Різнородна публіка заповнила залю. На вступі пані Г. Мельник говорила про осяги хору за останніх 10 літ. Всі хористки в одностроях — довгих чорних спідницях і білих вишиваних блюзках.

Концерт почався врочистим: „Як славен наш Господь у Сіоні" і „Хваліте Господа з небес" — Бортнянського, „Чорнобривці" — Вербенича, „Червоні Маки" — Сакнецкого, „Киеві мій" — Майбороди.

По відспіванню Впреп. Прот. Слюзар був нагороджений китицею квітів, яка була перевязана синьо-жовтою стяжкою а публіка вітала диригента довгими оплесками.

Друга частина програми складалась з показу мод — перше — найновіші модерні сукні, а опісля сукні у примінені української вишивки. До найкращих вишитих сукень належали: пані Струмінської, пані Роніш і пані Селишин.

На закінчення дві пари відтанцювали під проводом Василя Гроски народні танці: У нас уже так водиться, що на кожній імпрезі мусить бути „Гопак".

Членкині жіночого т-ва приймали гостей кавою і добрим домашнім печивом. Гутірки, розмови, сердечний сміх, радість, а в мене перед душею пісня „Чорнобривці", яка ще здається вітає в залі і зміст слів:

„Як на ті чорнобривці погляну,
Бачу матір стареньку,
Бачу руки твої мамо,
Твою ласку я чую рідненька."

І перед очима моєї душі вимальовується моя рідна мати, яка завжди у своїм городчику квіток з особливою увагою плекає чорнобривці. Чудова рідна пісне — найдорожче Євшан Зілля на чужині.

Лідія Лугова

З ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ В ЧЕТАМ, ОНТ.

Окружний з'їзд Союзу Українок Східньої Екзекутиви відбувся 27-го квітня 1969 р.

З'їзд почався Богослуженням в церкві св. Івана Хрестителя та Молебнем за здоров'я членок. Відправляв Всеч. Прот. К. Квасницький. Спільний обід для учасників з'їзду приготовили членки відділу ім. Лесі Українки, а відбувся він у Мус залі.

По обіді з'їзд офіційно відкрила голова східної екзекутиви пані О. Сушко, вітаючи привяних гостей, доповідачів і делегатів і представила гостей за головним столом. По цім пані Сушко поінформувала про пляни, проекти і діяльність провінціяльної екзекутиви. Одним з найголовніших завдань, в основу праці екзекутива поклала підсилення культ-освітньої діяльности серед молоді. В цій цілі, заходами східної екзекутиви відбулась зустріч молодших відділів СУМК та змагання у п'есі „Гетьманська шабля".

Після голови пані О. Сушко, слідував привіт Прот. К. Квасницького, який у своїм слові, оцінивши працю організації заохочував членок до дальшої посиленої діяльности.

По цім слідував привіт голови Союзу Українок Канади пані Л. Хорош-Ґреґорі, яка зложила привіт від центральної управи організації, тепло привітала пані Лебідь — гостю з Украйни та висловила признання Східній Екзекутиві за пророблену працю.

Вітали з'їзд: від відділу ім. Лесі Українки в Чатам голова пані Маковецька, від церковної громади св. Івана Хрестителя — секретар пан Якимович. Від Східної Екзекутиви ТУС — секретар п. Торошенко, від відділів: Кн. Ольги в Лондоні — пані Володченко, Лесі Українки, Брентфорд — пані Пережак; Л. Українки, Виндзор — пані Телега; Тризуб, Торонто — К. Коропецька: Донъки України, Сарнія — пані Новосад. Наспіли привіти від відділів: „Калина" — Гамільтон, Ганни Барвінок — Монтреал. Зложив привіт п. Хортів, піонер громади в Четам.

Після привітів слідувала концертова точка — сольо на акордіоні відограв Роман Ганжкі. Прочитано заклик центральної управи Союзу Українок Канади в справі кампанії на пресфонд журнала „Промінь" у його 10-ліття. На цю ціль проведено збірку, яка принесла $74.50. Проведенням збірки зайнялись Н. Пенюк та К. Коропецька.

З окружного З'їзду у Четам: Зліва направо — секретарка схід. екзек. Союзу Українок Н. Пенюк, поруч неї стоїть голова О. Сушко, далі пані Маковецька, голова місц. відділу і Клавдія Коропецька.

В годині 4:00 по полудні відбулась панельна дискусія на тему „Молодь".

В цій дискусії, якою керувала пані О. Сушко, взяли участь: адвокат Є. Федак з Гамільтону та членка східної екзекутиви панна К. Коропецька з Торонта. Всі учасники в ширшій і цікавій дискусії мали нагоду висловити свої думки та рекомендації. Підсумки дискусії:

Щоб ми всі більше цікавились працею нашої молоді.

Впливати на молодих жінок, щоб в їх домі розговірною мовою була українська мова.

Щоб ми, як родичі, давали добрий приклад своїм дітям.

Щоб організація вкладала більше праці для піднесення українського ім'я.

Східня екзекутива висловлює подяку: голові Союзу Українок пані Л. Хорош, учасникам панельної дискусії — адвок. Є. Федакові і Клавдії Коропецькій, Прот. Квасницькому, голові т-ва пані Маковецькій, заст. пані С. Просимяк, членкам відділу в Четам, делегаткам та учасницям з'їзду.

Надія Пенюк, рек. секр.

З НАГОДИ ДНЯ УРОДИН
Торонто, Онт.

Дня 11 травня 1969 року, жіноче товариство ім. Олени Пчілки при Українськім Народнім Домі (191 Ліпінкот вул.) в Торонті улаштувало прийняття в честь своєї довголітньої секретарки, пані Олени Хрущ з нагоди 75-ліття її уродин. Це був вияв оцінки громадської праці і вшанування одної з заслужених членок товариства.

Після офіційної програми, привітань і побажань, якою керувала Ольга Семчишин, серед радісного настрою присутніх гостей, прихильниці журнала „Промінь", призначили $5.00 на пресовий фонд, як корсаж шановної Ювілятки.

Хай ця скромна жертва буде виявом пошани і любови, яку членки висловлюють пані Олені Хрущ. Хай Господь береже її в кріпкім здоров'ю та дає їй сили і витривалости надалі так же щиро й активно працювати для добра нашого товариства на многії літа.

О. С.

В ДЕНЬ 80-ТИХ УРОДИН
Васетна, Алберта

В середу вечером, 9-го березня ц. р. сестриці при громаді св. Володимира у Васетна, та приятельки пані Анни Лехкодух загостили до її дому, щоб привітати іменинницю з днем її уродин. Пані Анні Лехкодух сповнилось 80 років.

Наш час на вечерку сходив на приємній гутірці. Згадували ми минулі часи, людей, які пробивали перші

стежки в піонерських часах нашого життя.

Тепер слідувала коротка програма: Пані Анна Стребел привітала іменинницю з днем народження. Гості проспівали „На здоров'я". Пані Анна Петрик зложила побажання від всіх гостей, та вручила пані Аннї Лехкодух скромний дарунок від нас усіх, як вияв пошани одній з піонерок нашого українського громадського життя.

Пані Тетяна Швець спекла відповідний торт на день уродин. Після перекуски і приємної гутірки, учасники-гості проспівали многоліття. Пані Лехкодух, зворушена до сліз щиро дякувала всім за милу несподіванку, дарунки і пошану. Скромними але щирими словами вона висловила вдоволення з того, що має можливість поруч жіноцтва громади, в міру своїх спроможностей працювати для добра свого народу та його святої Церкви.

Одна з гостей

* * *

Подяка: Хай милосердний Господь винагородить Вас, дорогі Сестри, та Ваші родини кріпким здоров'ям і довголіттям на цій землі. А з нагоди цієї гостини складаю $5.00 на журнал „Промінь" у його 10-ліття.

Анна Лехкодух.

СВЯТО ДЕНЬ МАТЕРІ
Мензі, Ман.

Заходом відділу СУМК відбувся в неділю, 18 травня концерт присвячений Дню Матері. Вступне слово виголосила Ґеня Пелешок. Концертова програма почалась співом-молитвою „Отче наш" і хвилина мовчанки була присвячена матерям, що відійшли у вічність. Відтак сумківці відспівали пісню „Для тебе мамо".

Концертові точки: „Снилось мені" і „Мамцю, моя" — деклямації — Ромко і Даруся Пелешок, „Наша мати" — відспівали Славка і Мирослав Друль, „Ні, мамо, не можна" — відспівали Михася і Ґеня Пелешок, „Діставі", діялог — Ромко Пелешок і Михась Друль, „Це наша земля", гра на гармонії — Теодор Коваль, „Куку" відспівали маленькі дівчатка.

Святочний реферат відчитала Михася Пелешок. „Чи є в світі", декл. — Богдан Друль, „Баламути" — відспівали сумківці „На Свято Матері", декл. Михась Друль, „Аркас", танець — хлопці сумківці, „Мати доню колисала" — відспівали маленькі дівчатка „Наша Мати", декл. — Мирослав Друль, танець — Михася і Ґеня Пелешок. Кінцеве слово виголосив Давид Друль. Голова жіночого т-ва — Розалія Пелешок подякувала учасникам свята.

По скінченні програми молодші членки т-ва подали мамам і гостям перекуску. З того свята жіноче товариство вислало $10.00 на фонд журнала „Промінь".

Юзька Друль, секр.

НЕВІДЖАЛУВАНА ВТРАТА

Бл. п. Пелагія Оматюк

В неділю 11 травня 1969 р. у свято День Матері, у Ґрей Нанс госпіталі в Реджайні, після важкої недуги, на 49-тім році життя упокоїлась бл. п. Пелагія Оматюк.

Народилась Пелагія 1920 року в Момарт, Саск. Там закінчила вона середню школу. До Реджайни приїхала 1948 року і стала до праці в Саскачеван готелі.

Пелагія була згідливої і веселої вдачі, але доля не судила їй натішитись цим життям на землі. Впродовж трьох років хворіла вона на невилічиму недугу, яка вирвала Пелагію з наших рядів, що особливо відчуло членство нашого відділу та й всі інші, що особисто знали покійну.

Прибувши до Реджайни пок. Пелагія вписалась в члени церковної громади св. Духа, як також стала членкою жіночого т-ва Доньки України, де вона через девять років виконувала обовязок секретарки. Любила вона читати книжки і часописи, була передплатницею журнала „Промінь", „Український Голос".

Як працівниця Саскачеван готелю вписалась і була активна в Кенедиян Бродергуд оф Рейлвей, як дописувачка до юнійної газети.

Полишила Пелагія в глибокому смутку 7 сестер, 2 братів та полишила порожне місце в нашім жіночім товаристві, а також жаль у серці членок.

Похорон відбувся в такім порядку: У вівторок, 13-го травня в годині 7:30 вечора, при численній участі родини і знайомих, Прот. С. Симчич відправив Панахиду в сослуженні двох дяків — В. Мудрого і П. Андрейчука та церковного хору. Наступного дня в годині 10:00 рано перевезено тіло до Української Православної Церкви Зіс. Св. Духа, де відправлено Службу Божу. Прощальну промову виголосив парох Всеч. Прот. Симчич. Після того тіло перевезено на вічний спочинок на цвинтар Ривере Сайд Меморіял Парк.

Після похорону, його учасники зійшлися в Українськім Народнім Домі, де відбувся поминальний обід, що його приготовили членки жіночого товариства. Після обіду забрав слово голова церковної громади п. І. Зенчишин і висловив співчуття родині та приятелям від громади, від жіночого т-ва висловила співчуття пані В. Сопізник, від працівників Саскечеван готелю Пет Никсон.

Вуйко пок. Пелагії п. А. Шипиляк подякував всім учасникам похорону, тим, що несли домовину, о. парохові за прощальну промову, жіночому т-ву за обід і всім тим що зложили жертви на нев'янучий вінок у церкві в $98.45, а під час обіду за збірку на українську пресу в $63.00; з того на журнал „Промінь", якого пок. Пелагія була передплатницею — $30.00. Хай канадійська земля буде їй легкою а між нами їй вічна пам'ять.

М. Юзик і **Н. Зенчишин,** референтки

ПОДЯКА ВІД РОДИНИ

Цією дорогою висловлюємо нашу сердечну подяку Всеч. Прот. С. Симчичові за похоронні відправи і прощальну промову та в часі недуги пок. Пелагії відвідування її в госпіталі.

Дякуємо також всім її друзям і знайомим, що відвідували Покійну у госпіталі, що словом і подарунками втішали її останні дні життя, всім, що брали участь в похороні — дякам, хористам, тим що несли домовину, жіночому т-ві за обід та всім тим, що дали нам моральну піддержку у нашім горі.

Брати і сестри бл. п. Пелагії Оматюк.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ОШАВА, ОНТ.
Відділ ім. Барвінок

В організаційному житті Союзу Українок Канади, відділ „Барвінок" у 1968 році являвся під тактичним проводом пані Наді Стець одним з активних.

„День Українського Студента" улаштований в честь Ошавської православної молоді і одночасно вітання зорганізованого хору Східної Канади у звязку з 50-літтям Української Греко-Православної Церкви в Канаді був одною з блискучих подій. Пан Мартин виголосив головну промову, між іншим підкреслив, щоб студенти міцно держались своєї батьківської — православної віри. Три студенти — Степан Гриців, Юрій Горегляд, Федір Садовий, учасники літніх курсів Українознавства 1968 р. у Колегії Св. Андрея отримали стипендії — нагороди від відділу „Барвінок". Вечеря, буфетного стилю була приготовлена жіноцтвом. Вечером Ювілейний Хор Православної Молоді виступив з величавим концертом у місцевій шкільній авдиторії.

На одних сходинах членки осягнули багато відомостей, вислухавши цікаву і обширну доповідь пані Анни Балан, Торонто з її подорожі у Европі, та в Україні. Вона відвідала Київ, Львів, Ялту, Чернівці та інші місця в Україні. Частину березневих зборів було присвячено читанню поезій і літератури Тараса Шевченка, Лесі Українки і Ольги Кобилянської. Було заплянованно і відбуто спільну подорож до O'Keefe театру в Торонті. Переведено два вечерки писання писанок, один у домі членки, а другий у залі Св. Івана.

Комітет Недільної Школи дбайливо піклується дітьми — учнями недільної школи, і так виявляв слідуючу діяльність: Членки приготовили сніданок по Св. Причасті; висвітлили науково-інформаційний фільм; опакували подарунки релігійних тем на свято Миколая.

Референтка молодшого відділу СУМК пані Оля Куць керувала виставою п'єси зі своєю групою на драматичному фестивалі в Гамільтоні і здобула певний трофей.

Вибраний комітет уложив відповідну програму і перевів концерт на свято День Матері. Членки кожного року відвідують пацієнтів у шпиталі і старечім домі достарчаючи їм Великодні кошики . Парафіяльний Обід-Свячене було також приготовлене відділом „Барвінок".

Представниці до жіночого відділу КУК брали участь враз з іншими українськими організаціями в приготовленні кухонної будки на Ошавському Міжнародньому Фестивалі, де продавали українські страви.

Для придбання фондів товариство влаштувало продажі вживаних річей, забаву Св. Валентина, базар, тощо.

До розважових частин належали: „Різдвяний Вечір", де чоловіки членок були гостями на обіді, пізніше слідувала розривкова програма; і також відбулася гра в карти — соціяльний вечір членок і їхніх чоловіків.

За цілий рік відбулося 9 місячних і одні річні збори по домах членок і деяке число засідань різних комітетів. Відділ виповнив свій бюджет до Централі, а також подарував $25.00 на Ювілейний фонд УГПЦК.

Заряд товариства на 1968 рік складався з таких осіб: Надя Стець — голова; Анна Дутчак — уступивша голова; Галина Пліщка — заступниця голови; Оля Куць — рекордова секретарка; Оля Горегляд — пресова секретарка; Марія Григоренко — касирка; Ґеня Маґа — фінансова секретарка; Оля Скуратов і Шерлі Халонюк — телефонічний комітет; Марія Костюк, Анна Дутчак, Маріана Парфенюк — комітет Недільної Школи; Марія Григоренко, Ширлі Холонюк — відвідувачки хворих; Оля Куць, Анна Дутчак — програмовий комітет; Ірина Дрозвік, Юзефина Гриців — українські танки; Ґеня Маґа — реф. членства; Марія Григоренко — добродійна реф.; Ірина Садова, Оля Горегляд, Михайлина Ґонта — представниці до жіночого КУК; Оля Куць — реф. молодшого СУМК; Ірина Дрозвік, Юзефина Гриців, пані Михайлина Ґонта — контрольна комісія.

Оля Горегляд, секретарка

КЕЛҐАРИ, АЛЬБЕРТА
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори товариства відбулися 2-го лютого 1969 р. в церковній залі під проводом голови Марії Чернецької.

Діяльність т-ва в 1968 р.: Місячних зборів відбулось 6, один концерт, два промадських обіди, один похоронний обід, пять вечер і одне чайне прийняття.

Членки нашого т-ва брали участь у конвенції учительок в демонстрації українських страв. Наше товариство улаштувало вечерок для учительок домашньої економіки. Членки брали участь в промадськім базарі і приготовили дві вечері та давали перекуски. Поважне число наших членок ходили колядувати, співають у церковнім хорі, який під управою Надії Кобильник. Членки т-ва навчають в недільній школі, в українській рідній школі, помагаємо старшому СУМК і опікуємось молодшим СУМК-ом, як також помагаємо в церковній праці. Наше т-во вислало делегатку на пров. з'їзд до Едмонтону. Т-во дало $100.00 на юзілейний фонд Української Греко-Православної Церкви, заплатили частину за килим до священичої резиденції, заплатили $40.00 за книжки „Дорогами сорокріччя".

Фінансовий звіт: Приходи в 1968 році — $1,472, розходи — $834.44.

Заряд т-ва на 1969 рік: Голова — Марія Чернецька, заступниці — Надія Кобильник і Єлена Стінка, рекор. секретарка — Ольга Бойків, касирка — Леся Гавриляк, кореспон. секретарка — Ґеня Микитяк. Сестриці — Єлена Коваль, Мелянія Спицька, Марія Світик. Референтки: Освітня — Ольга Курчаба, горожанства — Адріяна Карпяк, журнала і фундації — Єлена Коваль, членства — Леся Гавриляк, відділу СУМК — Ґеня Маковська, телефонічного комітету — Ґеня Голюк, комітету хлопців, що служать біля престолу — Анастасія Кутрик і Фіялка Белзак, відвідування хворих — Марія Островерха. Представниці: Льокальної Жіночої Ради — Ґеня Микитяк і Слава Гуменна. Недільної Школи — Ґеня Микитяк.

Ольга Курчаба, секр.

ОТТАВА, ОНТ.
Відділ ім. Л. Українки

Минув ще один рік у житті нашого відділу. Впродовж того року ми відбули 9 місячних зборів, одне засідання заряду та троє надзвичайних зборів.

Заряд т-ва продовжував підтримувати звязки з усіма організаціями, з якими співпрацює, як Оттавська Жіноча Рада, Комітет Горожанства, КУК, Комітет Обєднаних Націй та займався працею при церковній громаді.

Як частина зорганізованої української спільноти в Оттаві, ми приймали участь у відзначенні і підготовці Свята Державности, роковини Шевченка. На запрошення Комітету Горожанства вітали нових горожан, вшанували від'їзд посла Мандзюка і його дружини Марію. На провінц. з'їзд до Гамільтону вислали свою делегатку.

Крім нашої організаційної і фінансової допомоги українській школі, в переведенні свята Миколая і дня Матері, наш відділ відзначив день поетеси Лесі Українки та Івана Франка. Ми перевели зустріч з головою Союзу Українок Канади пані Хорош-Ґреґорі та одноразово мали виставку образотворчого мистецтва. Дуже успішно пройшла весняна забава. Крім того наш відділ допоміг церковному зарядові приготовити і видати пять великих обідів, до яких належить і 50-ліття Української Православної Церкви в Канаді.

Членки нашого т-ва удержували порядок в церкві, відвідували хворих парафіян, та продовжуємо опікуватись недільною школою та СУМК-ом. Старанням членок т-ва проведено писання писанок, зроблено кошички на Великдень для самітних і хворих. Зорганізовано Музейний Комітет.

Товариство подарувало $142.00 на шкільні потреби СУМК, передало $3,000.00 як дар на будівельний фонд. В банку зосталось по 30 грудня 1968 р. $2,055.66.

Тільки завдяки дружній співпраці наших членок і всіх, до кого ми зверталися за допомогою ці успіхи стали можливі. Тому дозволимо собі висловити подяку всім тим, хто нам помагав у проведені певних імпрез, а зокремо дякуємо нашому парохові, Всеч. о. В. Сенишину за поміч і поради. Від себе особисто бажаю успіху в праці новому заряду громади.

З. Волох, голова.

ВАНКУВЕР, Б. К.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відділу відбулись 10-го грудня 1968 р. в залі Народнього Дому. В неділю рано, 8-го грудня в церкві Пресв. Тройці, парох Всеч. о. Хруставка відслужив Панахиду за померлих членок, а у вівторок 10 гр. відбулись збори.

Голова відділу, пані Люба Кут відкрила збори. Молитву провів Всеч. о. Хруставка. Рекордова секретарка Лілія Митрук прочитала звіт цілорічної діяльности. Впродовж року відбулось 10 місячних зборів, 6 засідань заряду і комітетів, одні надзвичайні збори і 7 вечорів писання писанок та вишивання.

Членки соціяльного комітету приготовили 5 церковних обідів, 5 чаїв, 7 бенкетів, 2 пущень. Відсвяткували академію Лесі Українки, День Матері, 35-ліття відділу і 50-літній ювілей Православної Церкви в Канаді. Жіноче т-во придбало нові хоругви до церкви. На купно цих хоругов деякі членки зложили особисті жертви і на хоругви зібрали в цілому $1000.00. Членки брали участь у прозбн. з'їзді Союзу Українок, приготовили обід і вечерю. Помагали працювати у відділі КУК і маємо там представницю відділу. Кожного року наш Комітет Мистецтва бере участь у виставі на „Пасифік Нешонал Ексебишен" та проводить там демонстрацію писання писанок.

Приходи за рік 1968 були: $7,550.18, розходи — $6,529.71. На святі 35-го ювілею відділу ми відзначили 30 членок, які працюють у товаристві від 25 і більше років. Голова відділу, пані Люба Кут здала звіт з продажі куховарської книжки, яка принесла $8,000.00 доходу. Цей прихід жіноче т-во передає на будівельний фонд нової авдиторії.

Заряд т-ва на 1969 рік: уступаюча голова — Люба Кут, голова — Настя Воробець, заступниці голови — Настя Фігуш і Марія Наконечна, рекордова секретарка — Лілія Митрук, кореспон. секретарка — Калина Гузик, касирка Дорис Кук, заступниця — Марія Макасей. Контрольна комісія — Марія Ахтімійчук, Емілія Кузик і Анна Бойчук. Сестриці — Івана Твердун, Марія Наконечна, Уляна Гомоля, Анна Мануша, А. Гуцуляк, Анна Мойсінюк. Кухарки — голова Анна Середа, до помочі Анна Олинюк, Анна Мойсінюк, Марія Ярмій, Ида Культуська, Юлія Травінчук. Соціяльний комітет — голова Василина Москаль, до помочі Ольга Козловська, Настя Стоцька, Оля Козій. Комітет мистецтва — Оксана Сироїд, Марія Богдан, Катина Гузик, Настя Воробець, Ольга Козловська, Лілія Митрук, Оля Кіндрачук, Славка Шумий. Референтка Старшого СУМК — Люба Кут. Референтка Молодшого відділу СУМК — Марія Романюк. Референтка журнала „Промінь" — Павлінна Клюкевич. Бібліотекарка — Марія Богдан. До Льокальної Ради Жінок — Елис Мацелюх, Марія Полонич, Анна Бойчук. Представниці до КУК — Галя Дзюбенко, Емілія Остапчук. Комітет культурно-освітній — Марія Вакалюк, Павлінна Клюкевич. Відвідування хворих — Марія Костюк, Катріна Пурич. Архіву — Люба Кут.

Лілія Митрук, рек. секр.

ЛОНДОН, ОНТ.
Відділ ім. Княгині Ольги

Річні збори відбулись дня 16-го лютого, 1969 р., під керівництвом пань: В. Калюжна і Н. Кузьменко, як секретарка. Зі звітів уступаючої управи — на чолі з пані Г. Володченко слідно, що відділ проробив в 1968 р. значну працю на всіх відтинках своєї діяльности, а особливо на господарському.

В організаційному порядку, ця праця представляється як слідує: Відбулись 2 загальних зборів, 11 засідань; переведено під управою жіноцтва 3 громадські обіди й 2 окремі бенкети, Йорданську Вечерю, Проводи, 2 запусти, річний осінний базар домашнього печива й ручних робіт, бінго й веселий, т. зв. „Полтавський вечір", передвеликодню розпродаж печива, розігравка речей;

Головна ціль господарської діяльности була: здобуття фондів для потреб громади, для якої закуплено: занавісу до Царських Воріт і квіти до Церкви, килим до резиденції, піч і холодільник до громадської кухні, як також посуд і інші кухонні приладдя, у загальній вартости $2,328. —; крім того $1,000.00 пожертвовано на Церкву готівкою.

Взгляднивши, поза цим, інші, менші пожертви, як на Рідну Школу, „Промінь", бібліотеку, добродійні цілі, тощо — фінанси віддділу в 1968 р. представляються як слідує: Загальний прибуток — $5,571.00 (чистий — около $3,700.00), загальний розхід — $5,335.00 (різні пожертви — около $3,450.00); у касі осталось $236.00.

У культ. освітній ділянці наше жіноцтво (хоровим співом і словом) брало активну участь у всіх проявах сусп. національного життя, як у громаді, так і на терені всього українства в Лондоні, у співпраці з іншими організаціями, чи в рамцях діяльности КУК. Реально, участь була у таких рокових імпрезах-святах: Листопадовому, Державности, Лесі Українки, Героїнь, Т. Шевченка, День Матері й свято Книжки. Дано три доповіді; членки співають у церковному хорі,

служать сестрицям в Церкві, працюють в рідній і недільній школах і бібліотеці громади; як щороку, втішувано українське студентство на Йорданській Вечері. В ділянці добродійної праці — відвідувано хворих по лікарнях, посилали квіти й картки побажань чи співчуття. Відділ через свою делеґатку співдіє у праці місцевого відділу КУК.

Це все — була виховно-творча праця нашого жіноцтва, виконувана з чималою жертвенністю для скріплення церковно-громадського життя внутрі громади, як і для піддержання соборницьких взаємовідносин всієї української громадськости в Лондоні.

В імені уступаючої управи — її голова, п-ні Г. Володченко щиро подякувала всім за все, передусім своїм членкам і прихильницям, о. М. Дебринові й добродійці, управі громади, жертводавцям, тощо — за співпрацю, поміч у виконуванні обовязків, поради, пожертви. В свою чергу, присутні на зборах о. Настоятель М. Дебрин, бувший голова громади п. Ст. Рибак, як і теперішний п. Б. Яремченко — висловлювали признання й подяку уступаючій управі за таку активну працю в 1968 р., а також привітали нововибрану управу на 1969 р., бажаючи їй успіхів у так корисній і будуючій діяльности нашого жіноцтва на терені громади.

Нова управа відділу на 1969 р., майже вся перевибрана з 1968 р., є як слідує: пані: Г. Володченко — голова, Т. Панасейко й М. Овчаренко — заступниці голови, рекордова секретарка — В. Яремченко, скарбник — С. Степанюк, культ. осв. реф. — добр. К. Дебрин, сусп. опіка — Н. Шульга і Е. Слюсар, господиня — О. Винничук, делеґатка до КУК — В. Новицька, реф. журналу „Промінь" — С. Степанюк. Контр. комісія — О. Співак, В. Калюжна й Т. Педенко, та сестриці — Г. Володченко й В. Калюжна.

В. Яремченко, секр.

ТОРОНТО, ОНТАРІО
Відділ ім. св. Кн. Ольги

Річні збори відділу при Катедрі св. Володимира відбулися 16 грудня 1968 р. Збори відкрила голова відділу п. Т. Бевш-Копил. Всечесний Митрат о. Д. Фотій прочитав молитву, привітав збори та побажав успішної праці в 1969 р. На вшанування членок, що відійшли у вічність, голова відділу проголосила однохвилинну мовчанку.

Протокол з минулорічних зборів прочитала добр. Є. Василів (рек. секр.). Звіт голови відділу п. Т. Бевш-Копил про діяльність відділу доповнили звіти членок управи, голов комітетів і пригадали присутнім усе те, що було зроблене в 1968 році.

До каси відділу впродовж 1968 р. було вписано $4,471.87. На користь церкви св. Володимира передано $1,500.00, на ювілей 50-ліття УГПЦ в Канаді $250.00, на побудову дому для старших віком людей $100.00, на Інститут св. Володимира $300.00, на видавництво журналу „Промінь" $65.00, на побудову УАПЦ в Аргентині (Буенос Айрес) $25.00, на ювілей 70-ліття Всеч. прот. о. П. Самця $29.00. Були видатки повязані з відвідуванням хворих, подарунком для кращих учнів української школи при Катедрі і пожертвами потребуючим матеріяльної допомоги.

Прихід з базару в сумі $5,697.58 повністю переданий катедральній громаді на користь церкви і прихід з таци сестрицтва $4,329.70 рівнож переданий на користь церкви.

Головою відділу ім. св. Кн. Ольги обрана на 1969 рік п. Іванна Вахна, кореспонденційною секр. п. Анна Бойко. Інші членки управи залишилися перевибраними на 1969 р. Щастя, Боже, у дальшій праці!

Є. Василів, рек. секр.

ТІОДОР, САСК.
Відділ ім. Ольги Кобилянської

Річні збори відділу відбулися 4 грудня 1968 р. в домі пані Суркан. Збори відкрила пані М. Молдован молитвою і була предсідницею. Присутніх членок було 34. Касирка т-ва пані Ґаврилюк здала фінансовий звіт: Приходів за рік було $1,437,35, розходи $1,121.67, в касі лишилось $315.68.

Впродовж року відбулось 10 місячних зборів і одні надзвичайні збори. Т-во сповнило свій бюджет до централі. Всі обіжники прочитуємо і стараємось виконувати таку працю, яку нам поручує центральна управа Союзу Українок.

Членки т-ва улаштували Великодний чай, випродаж печива і писанок, приготовили і видали 4 весільні обіди і один похоронний обід, найняли Службу Божу в День Подяки та улаштували один базар.

Жіноче т-во пожертвувало $30.00 на організаційний фонд Союзу Українок Канади і дали $10.00 на Інститут Петра Могили в Саскатуні. Т-во закупило потрібних до церкви речей на $550.00 та пренумерували „Промінь" і „Український Голос" до шпиталю. Під час Різдвяних свят членки ходили колядувати.

Заряд т-ва на 1969 рік: Голова — Ф. Марієнчук, заст. голови — М. Молдован, секретарка — А. Кулик, заст. секр. — Л. Чорнописька, касирка — А. Ґаврилюк. Контрольна комісія — К. Пазчук, Н. Пужнак, пані Ґара. Комітет відвідування хворих — М. Молдован, Є. Радиш і пані Биловкрила. Комітет від кухонного посуду — М. Співживка і Л. Чорнописька. Базаровий комітет — Р. Марієнчук, М. Молдован, А. Кулик, К. Пазчук і Н. Пужнак.

На закінчення 1968 року жіноче т-во улаштувало Різдвяну членську забаву в домі пані Суркан.

А. Кулик, секретарка.

ФЛИН ФЛОН, МАН.
Відділ Доньки України

Річні збори т-ва відбулися 2-го грудня 1968 р. в церковній залі. Збори відкрила молитвою голова т-ва А. Олійник, яка була предсідницею зборів, секретарювала Р. Малюта. Звіт діяльности т-ва здавали членки заряду і комітетів.

Діяльність т-ва: За рік відбулось 10 місячних зборів. З осьвітньої діяльности: Улаштовано було свято День Матері концертовою програмою і продажем квітів. Заходами т-ва відбулось Свято Державности, роковини Лесі Українки і роковини Шевченка, Свято Книжки. Відбувся вечір в користь фонду українських інвалідів. Мали одно чайне прийняття, під час якого відбулась вистава народного мистецтва та продаж печива.

Т-во приготовило 2 обіди — один храмовий у травні, а другий восени в 15-ту річницю нашої церкви, один бенкет-вечерю для іншої організації, улаштували три випродажі печива і писанок, що їх писали членки на 5-тьох вечорах, два випродажі уживаних речей. Кожного місяця під час зборів членки мають розіграшку і мали одну осінню розіграшку. Комітет відвідував хворих у шпиталі, дарував квіти з побажаннями видоровлення.

Т-во опікується українською і недільною школою, постачає учителів та фінансує школу. Т-во придбало пакуночки та перекуску для всіх дітей у громаді по концерті св. Миколая та святочні подарунки учителям.

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Риба з губами

¼ ф. свіжих губ
2 ложки масла
1 ложка оливи
1 ложка цибулі (посіченої)
1 ложечка соку з цитрини
2 фунти риби (Sole)
сіль і перець до смаку
¼ горнятка білого вина
зеленої петрушки.

Нагріти піч до 350°. Губи покраяти, лишаючи головки цілі. Самі головки губ присмажити у маслі й оливі, виложити на миску і покласти на бік, решта губ смажити у тій самій ринці з маслом дві мінуті, додати цибулю і знов смажити кілька хвилин. Додати цитриновий сок і вино. Зняти з вогню, посолити і поперчити до смаку.

Покраяну рибу розложити на помащену маслом скляну посуду, тонкі кінці риби зложити удвоє, верх поляти масою з губ так, щоб закрило рибу, як що замало маси, щоб покрила рибу, можна додати води. Накрити і пекти у печі 15 хвилин.

Вибрати рибу з печі, відцідити всю юшку з риби, дати до посудини і хай кипить аж лишиться одно горнятко сосу.

Сос — 2 ложки масла
— 3 ложки муки
— ½ горнятка сметани.

Масло розтопити на мірнім вогні, додати муку, мішати, додаючи сос з риби. Добре вибити і додати сметану. Якщо загусте — додати ще сметани. Поперчити і посолити до смаку. Полляти рибу сосом, верх удекорувати головками губ та посипати дрібно посіченою петрушкою.

Каково-мигдаловий торт

Потрібно на коржі:
½ фунта мигдалю
6 білків
½ цукрової мучки
1 ложка тертих сухариків

На начинку:
½ фунта цукрової мучки
6 жовтків
½ горнятка міцної кави
½ фунта масла.

Мігдаль спарити, обібрати зі шкірки, підсушити, і змолоти на машинці. Білки вбити на тугий шум. Цукор розтерти на мисці, щоб не було грудок. Вимішати все разом, додаючи терті сухарики. Форму виложити восковим папером, вимастити маслом, влити туди тісто і пекти в печі нагрітій на 300 ст. впродовж 40—50 хвилин.

Холодний корж перерізати, наложити начинку і прикрити. На верх і на боки наложити начинки. Все це поспати дрібно січеним мигдалом.

Начинка: Втерти добре масло, додаючи по ложці цукру і по одному жовтку. Розтирати дальше, додаючи по трохи міцного напару з кави, щоб маса каву втягала до себе.

Групи дітей ходили колядувати. Учителями недільної школи є пані Скварчук, п. Мендро і добр. Лакуста. У рідній школі навчають Всеч. о. Лакуста, і добр. Лакуста. Заходами т-ва відбулась літня забава (пікнік) для дітей громади.

Для членок і прихильниць т-во влаштувало забаву з вимінною дарунків — голові, добродійці та надгороди для 10 членок, які були присутні на всіх зборах в році. Членки по черзі доглядають старших горожан у місцевій кімнаті відпочинку, приносять і подають перекуску. Членки т-ва беруть участь у місцевих збірковых кампаніях на ріжні добродійні цілі. Комітет сестриць доглядає порядку в церкві.

В минулім році т-во зложило жертви на такі цілі: На місцеву церкву — $150.00, на українську школу — $100.00, на Народний Дім — $152.65, стипендійний фонд — $5.00, Клюб Сторіччя — $5.00, Фонд Інвалідів — $20.00, парафіяльний дім — $638.00, недільна школа — $95.00.

З 1967 року осталось в касі $1,058.37, приходи у 1968 р. — $1,381.46, розходи — $1,656.37, в касі осталось — $783.46.

Заряд т-ва на 1969 р.: Голова — А. Олійник, уступ. голова — М. Клевчук, заст. голови — Г. Ясентюк, секретарка — Р. Малюта, касирка — М. Скварчук. Комітети: відвідування хворих — Є. Тодощук і А. Олійник. Контрольна комісія — П. Клевчук, Є. Попадин, М. Сморгай. Сестриці: А. Олійник, П. Клевчук, Р. Малюта, П. Андрейчук. Репрезентантка до церковного заряду — П. Клевчук. Референтки: освіти — В. Доброгайська, архіву — Р. Малюта, зовнішніх звязків — П. Мендро, телефонів — Є. Тодощук, недільної школи — М. Скварчук, СУМК-у — М. Скварчук і Д. Скварчук.

Р. Малюта, секретарка.

ГАМІЛЬТОН, ОНТ.
Відділ „Калина"

Річні збори відділу відбулись в шкільнім будинку при церкві св. Володимира 3-го грудня 1968 р. в присутности 25-ти членок.

Збори відкрила молитвою голова т-ва пані Галя Лазаровичь, секретаркою зборів була пані Тамара Дудка. Голова т-ва пані Лазаровичь подякувала членкам за співпрацю в минулім році. Звіти діяльности здавали членки заряду.

Впродовж року відбулось 10 місячних зборів. В м. лютім відбулось чайне прийняття, на якім приймали нових членок. Улаштували випродаж уживаних речей, приготовили снідання для шкільних дітей і молодшого СУМК-у після св. Причастя і приготовили спільне свячене.

На Великдень наші членки приготовили кошички з паскою для хворих у шпиталях і відвідували їх. Під час драматичного фестивалю приготовили перекуску для молодшого СУМК-у. Членки т-ва брали участь в спільнім випродажу домашного печива у відділі Комітету Українок Канади. З початком осіннього сезону у вересні членки сходяться на вечерю, де плянують проекти і програму праці на рік. Влаштовують також осінню забаву і закінчуємо рік Різдвяним вечером.

Наші членки опікуються молодшим відділом СУМК, помагають в навчанні в недільній школі. Товариство також придбало потрібні до кухні речі і жертвували на купно холодільника.

Заряд т-ва на 1969 рік: Голова — Іванна Богданів, заст. голови — Анастасія Параш, рек. секретарка — Лелія Скварчук, касирка — Галя Липка. Референтка журнала „Промінь" — Докія Погорецька, освітня референтка — Тамара Дудка. Контрольна комісія — Віра Петров, Броніслава Стасюк, Ґеня Німець.

Ольга Качур, секр.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ — ВІДДІЛ ТОРОНТО

відбулися 23 квітня 1969 р. в Народнім Домі при співучасті 30-ти делегаток складових організацій відділу і 8 гостей (голов тих же організацій). У склад відділу входять: 2 відділи Організації Українок Канади, 5 відділів Ліги Українських Католицьких Жінок, 2 відділи Союзу Українок Канади, 2 відділи Об'єднання Жінок Ліги Визволення України, Організація Жінок ім. О. Пчілки при Народному Домі, Жіноча Секція Українського Канадського Легіону і Сестрицтво при церкві св. Димитрія в Торонті.

Збори відкрила уступаюча голова п-і Ольга Заяць і покликала на председніцю зборів Олю Карманін, на секретарку п-і Дарію Темник і пані З. Плітас і М. Мудрик як членки.

По схваленні порядку нарад, вибрано Номінаційну Комісію в складі пань: З. Плітас, Г. Ганківська, О. Заяць, К. Кривоус.

Звіти з діяльности складали поодинокі референтки, а доповнила їх своїм дуже вичерпним звітом уступаюча голова пані О. Заяць. Праця відділу була дуже многогранною: почавши від участи в організації святкувань з нагоди побуту Блаженнішого Кардинала Сліпого, традиційних святах Героїнь, вшанування Жінок Учасниць Визвольних Змагань, чайного прийняття на будову Дому для Старших ($700.00 чистого прибутку!), відділ постійно співпрацював з Централею КУК і її місцевим відділом. Секретарка пані М. Мудрик зайнялась розпродажею книжки „Леся Українка" в англійській мові. Книжок продано на суму $90.00. Також вплачено до Централі на її видатки $100.00, а Об'єднанню Письменників Дитячої Літератури — $25.00.

Членки відділу вели допоміжну працю в улаштуванні Свята Державности, в Академії 100-ліття „Просвіти", вічу з приводу Року Прав Людини, на якім пані С. Савчук виголосила доповідь про заходи зорганізованого жіноцтва на міжнародному терені в обороні прав жінки в Україні. Членки відділу взяли численну участь у вічу з нагоди Сесії Секретаріяту Світового Конґресу в Торонті. Відділ співпрацював з Радою Культур Етнічних Груп і взяв участь в улаштуванні показів традиційних звичаїв і народнього мистецтва, тобто показів Різдвяних і Великодніх столів, писання писанок, концертів колядок і народніх танців, які відбулися на Всенародній Виставці у часі т. зв. Канадського Тижня Етнічних Груп Канади. Відділ мав окремий кіоск з показом образотворчого мистецтва, українських видань англійською мовою і зразків мистецтва. Український стіл на виставці традиційних народніх великодніх прикрас у міській ратуші в Торонті, улаштований членками відділу, здобув перше місце. До міських бібліотек передано три книжки „Леся Українка" англійською мовою.

По звітах, вив'язалася оживлена дискусія, по якій ухвалено уступаючій Управі абсолюторію. На внесок Номінаційної Комісії, вибрано нову Управу в складі: Ольга Заяць — уступаюча голова, др. Зоя Плітас — голова, Ганна Ганьківська — перша місто-голова, Катерина Кривоус — друга місто-голова, Дарія Темник — рекорд. секретарка, Валентина Лавринюк — кореспонденційна секретарка, пані Бардин — скарбничка, Катря Гарасевич — пресова референтка, Ольга Карманін — представниця до КУК. Імпрезова Комісія: пані: Г. Ганьківська, Ольга Станько і Наталія Андерс. Представниця до Комісії „Фолк Арт Кавнсел Метро-Торонто: Ольга Заяць. Референтка архіву: Катря Гарасевич.

Контрольна Комісія: Левка Романик, Стефанія Фабіян і Леоніда Вертипорох. Імпрезова Комісія: Ірина Мороз-Шумська і Софія Ткач. Зв'язкові з членством: Е. Андрейчук і С. Ткач.

Практикована у відділі дворічна каденція голов, дає можність розгорнути, розплянувати і виконати багато більше задумів і повести кращу діяльність відділу.

Катря Гарасевич, прес. референтка

БЛ. П. МАРІЯ ПЕРЕДОН
Торонто

В день Воскресення Христового, 13 квітня 1969 р. відійшла у вічність, по довгій і важкій недузі, Марія Передон.

Марія народилась 5 травня 1900 р. в селі Хоробрів, повіт Сокаль в родині Григорія і Анни Гуковичів. В 1925 році Марія вийшла заміж за Василя Передона. В пять років по одруженні чоловік Марії Василь виїжджає до Канади, а в два роки пізніше прибула до свого чоловіка і Марія. Всевишній благословив їх довею Вірою, яка була найбільшою втіхою їх родинного життя.

Марія була читачкою „Українського Голосу", „Вісника" і журнала „Промінь". Була покійна побожною християнкою, в свята чи в неділі вона завжди була в церкві. Під час її недуги в шпиталі по сповіді прийняла св. Причастя через о. о. П. Самця і Д. Фотія. Лишила Марія цінні пам'ятки по собі в нашій Катедрі св. Володимира — за її почином зроблено гріб Христа і Плащаницю від „сосальців". Всі, що знали покійну поважали її, на знак пошани вкрили її домовину найкращими квітами.

Похоронні відправи — в світлий понеділок, в похоронним заведенні „Кардинал і Син" відслужили Панахиду Всеч. оо. П. Самець і Д. Фотій, а відтак о. М. Стефанів (родина бл. п. Марії) відслужив Панахиду. У вівторок відслужив Панахиду о. Ю. Ференсів, а по нім о. о. М. Стефанів і В. Жолткевич.

Похорон відбувся в середу, 16 квітня. Зранку у похоронним Заведенні відслужив Панахиду Прот. П. Самець і тоді перевезено тіло до Катедри св. Володимира на похоронні Богослуження, чин яких виконували Всеч. оо. П. Самець і Д. Фотій. Прощальну і зворушливу промову про пок. Марію виголосив Прот. П. Самець, а над могилою на цвинтарі „Проспект" прощав останнім словом Прот. Д. Фотій.

По похороні відбувся поминальний обід в залі авдиторії Катедри, на якім промовляли про життя і заслуги для церкви, громади і свого народу бл. п. Марії: п. Василь Самець, інж. І. Янішевський, п. І. Палка.

Учасники похоронного обіду зложили нев'янучий вінок в пошану пок. Марії — $200.00 на Інститут св. Володимира і $39.00 на пресу: „Український Голос", „Вісник" і „Промінь".

Покійна залишила в глибокому смутку чоловіка Василя, дочку Віру, брата Петра, зятя і внука. Згадана родина пок. Марії висловлює подяку всім тим, що в похоронах бл. п. Марії взяли чинну участь.

І. П.

ПОРАДИ

Алюміневий посуд швидко руйнується від дії лугу, Щоб вивести утворену лугом чорноту, слід витерти посудину зсередини шматочком вати, змоченої оцтом, а потім вимити гарячою водою.

— — —

Свіжу чорнильну пляму можна вивести розчином нашатирного спирту і питної води. 1 чайна ложечка спирту і 1-2 чайні ложечки соди на склянку води.

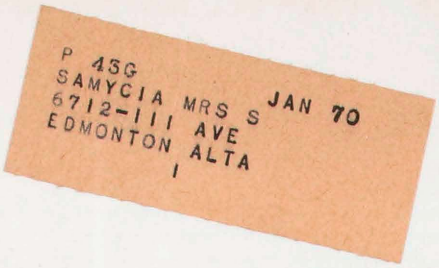

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Вінніпеґ — Відділи ім. Княгині Ольги, Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці, Ольги Кобилянської й Лесі Українки в Трансконі влаштували спільну імпрезу в користь журнала, з чого передано на ювілейний фонд $589.00.

Саскатун — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. М. Гарбус — переслала 10-го червня ще $35.00 на юв. фонд.

Едмонтон — Відділ при Катедрі св. Івана, реф. М. Гринчук переслала на передплати й юв. фонд $307.65.

Гамільтон — Східня Екзекутива С.У.К. на окружнім з'їзді в Четам, Онт. На заклик реф. Є. Степової, учасники з'їзду зложили пожертви на суму $74.50.

Ванкувер — Відділ ім. Л. Українки, реф. П. Клюкевич переслала 23-го травня на передплати й фонд $30.00, 6-го червня на передплати й фонд $41.00.

Давфин — Відділ ім. Лесі Українки, реф. М. Білоус доручила на передплати й ювілейний фонд $172.00, Василь Перепелюк на передплати $20.00.

Монтреал — Михайлина Нема із збірки з нагоди відзначення 70-ліття заслуженої членки відділу Доньки України — на юв. фонд $55.00, на передплату і кліше $22.50.

М. Зимовець на передплати й фонд $10.00.

Реджайна — Відділ ім. Доньки України, реф. Н. Зенчишин переслала на фонд і передплати $27.00, 12-го червня $48.00.

Айтуна, Саск. — Марія Березюк, реф. у відділі ім. Княгині Ольги переслала $22.00 на передплати й юв. фонд.

Брендон, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, д-ра Ольга Філь переслала на передплати $8.00.

Норт Бетлфорд — Відділ ім. О. Пчілки, д-ка Г. Зузак на передплати й юв. фонд $9.00.

Йорктон — Відділ ім. О. Пчілки, реф. Л. Крипякевич на передплати й прес. фонд $14.00.

ПОЖЕРТВИ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД

Відділ ім. княгині Ольги — Торонто, А. Бойко переслала $100.00
Відділ ім. О. Пчілки — Норт Бетлфорд — д-ка Г. Зузак переслала 56.25
Відділ ім. Л. Українки — Брентфорд — Ю. Гайовська переслала 50.00
Відділ ім. Л. Українки — Фовм Лейк, Саск., В. Геррис переслала 33.00
Відділ ім. княгині Ольги — Ґримзбі, Онт., д-ка А. Міненко переслала 12.00
Відділ ім. О. Кобилянської — Роза, Ман., з концерту „День Матері", А. Баран переслала 11.00
Всеч. о. В. і д-ка А. Апонюк — Етелберт, Ман. 10.00
Відділ ім. Л. Українки — Мензі, Ман., зі Свята „День Матері", Ю. Друль переслала 10.00
Відділ ім. Св. Анни — Форт Френсес, І. Ковальчук переслала 10.00
Маріянна Луцак — Едмонтон 6.00
З похорону бл. п. А. Матвійчука — Брендон, О. Г. Філь переслав 6.00
Т. Дяковська — Ґримзбі, Онт. 6.00
Анна Бойко — Торонто 5.00
Катерина Баюс — Гамільтон 5.00
Марія Пелепяк — Гамільтон 5.00
З нагоди прийняття в честь О. Хрущ — Торонто, О. Семчишин переслала 5.00
Відділ ім. Доньки України — Винярд, Саск., В. Сеньків переслала 5.00
Відділ ім. О. Басарабової — Васетна, Алта. З нагоди уродин членки, Е. Легкодух переслала 5.00
Марія Свенарчук — Канора, Саск. 4.00
В. Сализин — Едмонтон 3.00
Анна Хаба — Редвотер, Алта 2.00
Анна Е. Іванчук — Витков, Саск. 2.00
Анна Бойко — Торонто 2.00

По $1.00 — М. Гупка, А. Залещук, А. Головка, О. Копельчук, А. Трофаненко, А. Владійчук, А. Криклевич, К. Яремко, Ю. Шмиґельська, М. Андрусів, К. Федорак, Г. Томик, З. Вакарчук, Д. Корбут, К. Лисенко, Л. Матійчук, В. Верещук, Е. Погорлик, А. Денисик, І. Воронюк — Йорктон, Саск.; Т. Клемба — Лашін, Кве.; І. Ворох, П. Л. Дзеник, К. Малиш, Г. Янішевська, П. Сліпчук, А. Крамар, М Школяр, В. Шевчук, Е. Челялин, М. Кругляк, А. Ґреґорі, Г. Райчиба, Н. Кос, Ф. Мокрицька, Н. Довганюк, П. Довганюк, Ю. Мельничук Г. Фарина, П. Стефанюк, П. Мендрик, Т. Клим, М. Панчишин, П. Малицька — Едмонтон, Г. Білоус, Андрій Степовий, М. Зимовець, А. Гринів, А. Василечко, М. Нема, Л. Яворська, К. Пукас, А. Загоруйко, А. Карпів, Ольга Басса, Е. Мартин — Монтреал. П. Брикнер — Лос Енджеліс, Каліф.; М. Левченко — Норт Бетлфорд, Саск.; П. Плаксюк — Беніто, Ман.; О. Николаїшин — Бозежюр, Ман.; С Пилипів — Винярд, Саск.; Іван Макух — Кенора, Онт.; Матвій Саранчук ,Галя Чарний — Вінніпеґ.

М. Мудра, А. Боднар, О. Мурей, А. Паліенко, К. Коропецька, Осипа Боднар, О. Сирота, Е. Стафірна — Торонто; І. Гомола, А. Книська, Н. Гречка, В. Гунтай, М. Романюк, С. Горностій, А. Сироїд, Л. Митрук, Дж. Твердун, А. Нижник, С. Ясенчук, М. Сташин, Н. Книгніцька, Ф. Гузик — Ванкувер; Е. Маранчук, Т. Маловська, А. Гавриш, М. Кульбаба — Давфин; Е. Арійчук — Реджайна; д-ка К. Дебрин, С. Сметанюк, п-ні Винечук, Т. Панасенко, З. Яремченко — Лондон, Онт.; пані: Хортів, Беркута, Петрусенко, В. Рубар, Половик — Четам, Онт.; А. Шалій, Р. Осьмак, С. Костюк, А. Перожак, Н. Ковальська — Брентфорд, Онт.; А. Момотюк, п-ні Березюк, В. Костинюк, А. Ковачер, Е. Паркс, А. Кравець, М. Телега — Виндзор Онт.; М. Гаврилюк, М. Куць, М. Барбаза, М. Зазулик, п-ні Пендовська — Сарнія Онт.; О. Сушко, Н. Пенюк, А. Саврук — Гамільтон; А. Тищенко — Ґленко, Онт.; Анна Кондрат — Вотерфорд, Онт.; А. Сорокопуд — Рейні Ривер, Онт.; Марта Климчук — Торгилд, Алта.; К. Ксьондзина — Ст. Альберт, Алта.; С. Мицкан — Горен, Алта.; Марія Яремко — Кемсек, Саск.; Н. Кінащук — Стирджис, Саск.; М. Тимчишин — Бирнаґі, Б. К.; І. Семенців — Ошава, Онт.; А. Касюрак — Брендон.

По 50 ц. — П. Клапій — Едмонтон; М. Козар — Етелберт, Ман.; п-ні Петрусенко — Сарнія, Онт.

Висловлюємо сердечну подяку всім тим, що працюють в користь „Променя", що складають щедрі пожертви на ювілейний фонд і тим, що приєднують нових передплатників.

Адміністрація.